

ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻ

ԿԵՆՍԱՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2012

ՀՏԴ 01:001
ԳՄԴ 91.9+72
Ա 572

Նվիրվում է Անանիա Շիրակացու ծննդյան 1400-ամյակին

Անանիա Շիրակացի. կենսամատենագիտություն.- Եր.:
Ա 572 «Գիրք», 2012.- 86 էջ

Անանիա Շիրակացու կենսամատենագիտությունը
ներառում է Ազգային գրադարանում գտնվող գրքերը,
հոդվածները և նյութերը:

ՀՏԴ 01:001
ԳՄԴ 91.9+72

ISBN 978-99930-65-86-9

© Հայաստանի Ազգային գրադարան, 2012

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑՈՒ ԱՍՈՒՅԹՆԵՐԻՑ

* * *

Բոլոր այն գործերը, որոնք հիմնվում են խախտւտ հիմքի վրա, ձախողանքով կվերջանան, որովհետև ճարտարությունը ճշմարտությունից դուրս է:

* * *

Չկա ոչինչ, որ կարելի չլինի բացատրել և չկա ոչինչ, որ անմատչելի է բանականությանը:

* * *

Կյանքը սկիզբն է մահվան, իսկ մահը՝ սկիզբը կյանքի:

* * *

Ես նրանցից եմ, որոնք իրենց հարցերի պատասխանները չեն գտնում մատյաններում:

* * *

Ընդունել խրատը և ոչ թե արժաթը, և գիտությունն առավել, քան ընտիր ոսկին:

* * *

Եթե գոյություն ունի շարժում, ապա պետք է լինի մի այլ ուժ, որ շարժի այն:

ԵՐԿՈՒ ԽՈՍՔ

Անանիա Շիրակացին հայ մատենագրության ականավոր դեմքերից է, բնական գիտությունների հիմնադիրը հայ իրականության մեջ: Միջնադարյան հայ պատմիչները և տարեգիրները Ա. Շիրակացուն հիշում են՝ «համարող» (մաթեմատիկոս), «գիտնական», «գերագույն փիլիսոփա» տիտղոսներով: Գրիգոր Մագիստրոսն իր նամակներից մեկում՝ ուղղված Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսին թվարկում է Շիրակացու՝ թվաբանական, երաժշտական, երկրաչափական, աստղաբաշխական, պատմական և այլ բովանդակություններով աշխատություններ, որոնք Շիրակացին գրի է առել որպես «գործասեր մեղու»:

Շիրակացին թողել է բարձրարժեք գիտական մի շարք աշխատություններ, որոնցից ամենահիքնատիպն ու արժեքավորը թվաբանության դասագիրքն է բաղկացած երկու մասից՝ թվաբանական աղյուսակներից և խնդրագրքից: Ինչպիսի հիացմունքով է արտահայտվում Լեոն Շիրակացու թվաբանության դասագրքի մասին. «Թե որքան սքանչելի երևույթ էր Շիրակացին մեր իրականության մեջ, ցույց է տալիս նրա կազմած թվաբանության մի փոքրիկ ժողովածուն, խնդիրներ, որոնք վերցված են մեր իրականությունից և հանդիսանում են ամենագեղեցիկ պատմական վավերագրեր: Հայ առաջին տոմարագրի և թվագետի այս գեղեցիկ օրինակը ցույց է տալիս, թե որքան էլ ամենակարող և տիրող լիներ եկեղեցականությունը, այնուամենայնիվ հայոց երկրում զգացվում էր պահանջ՝ դաստիարակվելու ընդհանուր գիտության լույսով»:

Անանիա Շիրակացու տոմարական աշխատություններից ամենակարևորը «Քրոնիկոնն» է, որը պարունակում է 532 տարիների զուգացանկը և հայտնի է «ՇԼԲ աղյուսակներ» անունով: Այնտեղ տվյալներ են բերված պարբերաշրջանի յուրաքանչյուր տարվա ամանորի, յոթներյակի, վերադրի, գարնանամուտի, կարևոր տոների և տոմարական այլ հաշվումների մասին: «Քրոնիկոնի» համար հիմք է ծառայել Ալեքսանդրիայում կազմված 532 տարիների տոնացույցը, որը սկսվում է 552 թվականից և վերջանում 1084 թվականով: Շիրակացու «Քրոնիկոնի» առաջին տարին՝ 552 թվականը, հիմք ծառայեց հայկական մեծ կոչվող թվականության սկզբնավորության:

Արժեքավոր է նաև «Պատճեն տունարի» աշխատությունը, որը կարևոր է ոչ միայն հայկական տոմարի, այլև մի շարք այլ ժողովուրդների տոմարների պատմության համար:

Շիրակացու արժեքավոր աշխատություններից է նաև «Աշխարհացոյց»-ը, որը մեզ է հասել երկու խմբագրությամբ՝ ընդարձակ և համառոտ: Ամենահինքնատիպ և արժեքավոր բաժինը Հայաստանի տասնհինգ նահանգների նկարագրությունն է, որի համար հիմք է հանդիսացել Արշակունյաց Հայաստանի վարչական բաժանունը:

«Աշխարհացոյց»-ի շարունակությունն է «Մղոնաչափք»-ը, այստեղ տրված են Հայաստանով անցնող առևտրական կարևոր ճանապարհների հեռավորությունները: «Մղոնաչափք»-ին հետևում է «Աստղաբաշխական երկրաչափություն»-ը, որտեղ տրված են երկրի հեռավորությունը լուսնից, արեգակից և մյուս մոլորակներից:

Անանիա Շիրակացու ստեղծագործությունները խոր հետք են թողել հայ մատենագրության մեջ, մասնավորապես՝ բնական գիտությունների ասպարեզում: Շիրակացու համար ամենից բարձրը՝ գիտությունն էր և այն ամենը, ինչ հակառակ էր գիտությանը, անընդունելի էր:

Հայտնի մաթեմատիկոս Հ. Դեպանը 1959 թ-ին Մոսկվայում հրատարակված «Թվաբանության պատմություն» գրքում գրել է. «Ըստ մաթեմատիկական կուլտուրայի հնության, Սովետական Միության ժողովուրդների մեջ առաջին տեղում գտնվում են հայերը: Հայերի մոտ 7-րդ դարում եղել է հրաշալի գիտնական Անանիա Շիրակացին, որի աշխատությունները մեծ քանակով հասել են մինչև մեր ժամանակները: Անանիա Շիրակացին եղել է մաթեմատիկոս, աստղագետ, օդերևութաբան, պատմաբան և աշխարհագրագետ: Նա իր աշխատություններում, բացի զուտ մաթեմատիկական խնդիրներից, արժարժում է նաև այլ հարցեր՝ երկրի գնդաձևության, լուսնի և արեգակի խավարումների, մաթեմատիկայում զրոյի օգտագործման, բազմանկյուն թվերի, օրացուցային հաշվումների, արեգակնային ժամացույցների մասին: Եվ նա այդ ամենն ասել է այն դարաշրջանում, երբ եվրոպական ժողովուրդների մոտ ոչ ոք այդ հարցերի ուսումնասիրությամբ չէր զբաղվում»:

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑՈՒ ԳՐՔԵՐԸ

1877

1. Անանիա Շիրակացի:

Մնացորը բանից... ի լոյս ած Բ.Պ.- Ս.-Պետերբուրգ, տպ. կայսերական. ճեմարան. գիտութեանց, 1877. – 78 էջ:

Բովանդ.-ից` Ինքնակենսագրութիւն; ճառ Քրիստոսի յարութեան մասին; Ջատկի մասին; Կշիռների և չափերի մասին; Երկնքի, երկրի, ծովի, երկրի և երկնքի մեջ եղած շարժումների մասին; Ծիր կաթինի, հիւսիսային աստղերի, լուսնի, արեգակի և կենդանակերպի մասին; Աստղաբաշխութեան մասին:

Գրախոս.՝ [Անանիա Շիրակացու «Մնացորդը բանից» աշխատությունը] / Գրիչ // Փորձ. – Թիֆլիս, 1877.- ք. 4.- էջ 317-330 (Մատենախոսություն):

1918

2. Անանիա Շիրակացի

Յաղագս հարցման եւ լուծման: Երիցս երանեալ Անանիայի վարդապետի Շիրակացւոյ / Տպագրութեայ՝ Յ.Աւրբելի, - Ս.Պետերբուրգ, 1918.- 80 էջ:

1940

3. Անանիա Շիրակացի

Տիեզերագիտութիւն եւ տոմար = Космография и теория календаря. / Հայկ.ՍՍՌ ժողկոմսովետ կից ձեռագր. ուսումնասիր. ին.-տ; Աշխատասիր. պատմ. գիտ. թեկն. Աշ.Աբրահամյանի; Խմբ.՝ պրոֆ. Գ.Աճառյան. - Ե.: Հայպետհրատ, 1940. – 95 էջ:

Բովանդ.-ից` Առաջաբան: [Անանիա Շիրակացու ստեղծագործությունները] / Աշոտ Աբրահամյան: Ցանկ գլխոց գրոյս Անանիայի Շիրակունիոյ համարողի; Անանիայի Շիրակունոյ առ խոստացեալն: Յաղագս երկնի; Յաղագս երկրի; Յաղագս ծովու; Յաղագս երկնային զարդուց; Յաղագս որ ի մէջ երկնի եւ երկրի են շարժմունք եւ տեսութիւնք; Յաղագս կաթին ծրոյ; Յաղագս արեգական; Պատճառ. Ե.եակ աղիւսակի երբայեցոյն; Ձի՞նչ է որ բուն շրջագայոյ շլբամայ կոչենք; Ձի՞նչ է ողոմպիադն; Ձի՞նչ է ընդիքտիոնն; Ձի՞նչ է Բեսեքիստոն; Ձի՞նչ է յրբեյանն; Ձի՞նչ է նահանք; Ձի՞նչ է նահանքից նահանջն; Ձի՞նչ է Ի Ը. եակք; Ձի՞նչ է բոլմադ; Ձի՞նչ է կաղանդ եւ կաղանդիկու; Ձի՞նչ է նոնոսն ; Ձի՞նչ է

հոյն; Ձի՞նչ է հնգեական; Ձի՞նչ է վեցեակ; Ձի՞նչ է վերադիր; Ձի՞նչ է է.երեական; Ձի՞նչ է միջոցն, Ձի՞նչ է լրումն Ձատկի; Ձի՞նչ է որ ե. թիւ ժամ կատարենք; Ձի՞նչ է որ . Դ. կրկնենք զքանիս լուսնին՝ յորժամ գիշերի զորչափ գնալն կամիցիմք գիտել; Ձի՞նչ է որ . Բժ . անապատկենք յորժամ ի կենդանատեսական գյորումս կամիցիմք գիտել; Ձի՞նչ է՝ որ զեկս. մուտն ի նահանջն յաւելիան ասեն եբրայեցւոյ եւ այլոց որ իւք վարեալ ամիսն աւուրք եւ ոչ պատշաճի; Ձի՞նչ է որ . ԺԲ . ամիս է տարին; Ձի՞նչ է տարի եւ ամն; Ձի՞նչ է տումար; Ձի՞նչ է ամիսն; Ձի՞նչ է կրկնական սոյն; Ձի՞նչ է կիսակ; Ձի՞նչ է շրջանն; Ձի՞նչ է որ երթամք . ԻԸ . ԻԸ. յորժամ . է. երեակ առնենք; Ձի՞նչ է գնալ . ԻԸ . ԻԸ . ն. եւ Ձ.Դ. մասն ի վերայ բերել; Ձի՞նչ է որ երթամք ԺԹ. ԺԹ. յորժամ վերադիր առնենք Յոռմի; Ձի՞նչ է որ՝ Ի.Ժ. երրորդ կանոնին թիվ մի յաւելու; Ձի՞նչ է ըստ նահանջի ցըն պակասեցո; Ձի՞նչ է ըստ . ԹԺ. երեկայ յաւել; Ձի՞նչ է . Ը. հանապազորդ՝ երթն; Ձի՞նչ է երթն Լ.Լ.; Ձի՞նչ է . Գ. ի վերայ բեր կամ. Դ. ի բաց երթ; Ձի՞նչ է որ օրն . ԻԴ. ժամ է; Ձի՞նչ է որ ժամն . Լ. մասն է; Ձի՞նչ է է որ թաւալմամբ գնաց արեգակն; Ո՞րպես գիտացին թէ թաւալի արեգակն; Ձի՞նչ է որ .Ը. ասպարեզ .է. յառաջ խաղացումն արեգական; Ձի՞նչ է՝ թե մինչ . Ա. թավալի արեգակն՝ մէկ մասն Ան // յանէ յօրեն եւ մինչ .Լ. թաւալի՝ ժամ մի; Ձի՞նչ է՝ ու ի գիշերի ընդ երկրաւ դառնայ արեգակն; Ձի՞նչ է՝ որ ամսամտին ասէ՝ կալ թիւ մի; Ձի՞նչ է՝ կալ // հանապազ. Լ . - ; Ձի՞նչ է՝ կալ որ ասէ, կալ հանապազ. ե. ; Ձի՞նչ է՝ կալ .ԺԳ. և գնահանջն; Ձի՞նչ է որ յայտնութեան ոչ ասէ արկանել ի վերայ, այլ ասէ՝ կալ գնահանջն եւ տուր մեհեկի; Ձի՞նչ է որ սա է՝ կալ .Լ. զվերադիրն, որթ առանց կիսակի; Ձի՞նչ է. ; Ձի՞նչ է որ սա է՝ թէ քան զհասարակածն աւելի է՝ ի նոյն ամ կեսն է լրումն., եւ թե՛ պատահի՝ յառաջին ամիսն մշան է; Ձի՞նչ է կալ մինչեւ ՅԼԴ. ամն Յուստիանոսի կայսեր, եւ Յ.Ի.Դ. ոսրովա պարսից; Ձի՞նչ է տեսանել գնահանջ կամ . ԹԺ երեսկ; Ձի՞նչ է ած ի վերայ. ԹԺ. երեկին; Ձի՞նչ է երբ ըստ նահանջիցն մին եւ թող; Ձի՞նչ է . ԺԷ. Ն. ապրիլի եւ կամ . ԻԵ. Ն մարտի, ոչ նահանջ՝ եւ ոչ բազմապատիկ; Ձի՞նչ է որ ի մարտի եւ յապրելի լինի . Ժ.Գ. ան երրորդն Ձատկայ; Ձի՞նչ է որ ի փետրուարի վերջի աւուրն անկանի օրն նահանջի; Ձի՞նչ է Ա. թիւ որ յաւելելու Յ.Է երեակն; Ձի՞նչ է ըրպեն; Ձի՞նչ է. երրորդն աւուրն աւելեա; Ձի՞նչ է լոյսն գերազանց; Պատմութիւն յաղագս զերալս գիտելոյ սաղմոսիւք եւ մեկնելոյ:

1962

4. Անանիա Շիրակացի

Անանիա Շիրակացու լուսնի պարբերաշրջանները = Таблицы лунного круга Анания Ширакаци / Երևանի պետ. համալս., տպագր. պատրաստ.՝ պրոֆ. Ա.Գ.Աբրահամյան - Ե., 1962. – 110 էջ:

Անանիա Շիրակացու Լուսնի պարբերաշրջանները: Տպագր. պատ.՝ պրոֆ. Ա.Գ. Աբրահամյան = Таблицы лунного круга Анания Ширакаци. Подгот. к печати проф. А.Г.Абраамян - Ե.: Երևանի պետ. համալս. հրատ. – 1962 – 109 էջ:

Քուվանդ.-ից՝ Предисловие; Անանիա Շիրակացու լուսնի պարբերաշրջանների աղյուսակները:

Текеты: [Անանիայի Շիրակունոյ համարողի խորանք ընթացից լուսնոյ]; [Таблицы лунного круга Анания Ширакаци]; Сокращенный текст лунного круга Анания Ширакаци; Таблицы весеннего полнолуния девяти народов Анания Ширакаци; "Особливый круг" луны; "Орбитяный круг" луны; Таблица движения луны по зодиакам; "Круг светоуказатель"; ANANIA SHIRAKATSY'S TABLES OF THE MOTION OF THE MOON. SUMMARY.

1979

5. Անանիա Շիրակացի

Մատենագրություն / Թարգմ.՝ առաջար. և ծանոթագր.՝ Ա.Գ. Աբրահամյանի և Գ.Բ. Պետրոսյանի; Խմբ.՝ Է.Բ.Աղայան. - Ե.: Սովետ. գրող, 1979, - 400 էջ. - (Հայ մատենագիրներ):

Գրախոս.՝ Հրաչյան Մ. «Անանիա Շիրակացի» // Երեկոյան Երևան; 1980 – ք. 50. – 28 փետր. - էջ 3:

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑՈՒ ՄԱՍԻՆ ԳՐՔԵՐՈՒՄ

1742

6. Պաղտասար Դպիր

Կրթութիւն Քրիստոնէական: Հայատառ թուրքերէն.- Կ. Պոլիս: Առանց տպարանի հիշատակութ. 1742.- 192 զարդափակ էջ:

Բովանդ.-ից` Հատված վերջաբանից էջ (ճձը-ճղ) ...Մովսէս Կաթողիկոսուն զամանընտա, Անանիա Շիրակացի ալիմ վարդապետ, տօմար իլմիմէ գայէթ վուզուֆ օլմաղըլա, եէնիտէն հայոց տօմար եափատը...:

(«Հայ գիրքը 1512-1800 թվականներին», Ե., 1988, էջ 375ա):

1785

7. Չամչեանց Սիքայէլ

Պատմութիւն հայոց: Հտ. Բ. – Վենետիկ: Տպ Պիետրո Վալվազիա-նիի, 1785.- 1060 գծափակ էջ:

Բովանդ.-ից` Գլ. ԾՁ. Յաղագս կաթողիկոսութեան Անաստասայ և Իսրայէլի. և զօրանալոյ Մայրագոմեցւոց. ուր և յաղագս Անանիայի Շիրակացւոյ, և Թեոդորոսի Քթենաւորի, և Մովսէսի Սիւնեցւոյ:

(«Հայ գիրքը 1512-1800 թվականներին», Ե., 1988, էջ 565բ)

1821

8. Աւգերեան Յարութիւն

Բացատրութիւն չափուց և կշռոց նախնեաց: Առաջնորդութեամբ Եպիփանու, Խորենացւոյ և Շիրակացւոյ: Վենետիկ, Ս.Ղազար, 1821. – 8 չի., 207 էջ:

Եպիփանի աշխատությունը (էջ 1-20) հունարեն և հայերեն:

ՀԳ; Ս; ՄԼԳ; Զ մատ. 108 Ղ. 1. 263

(Հայ գիրքը 1801 – 1850 թվականներին, Ե.: 1967, էջ 97)

1885

9. Ստեփանոս Տարօնեցւոյ Ասողական

Պատմութիւն տիեզերական: Երկրորդ տպագր. – Ս.Պետերբուրգ: Տպ. Ի.Ն.Սկորոխոդովի, 1885. – 439 էջ:

Բովանդ.-ից` Առաջին հանդես: Գլ.Ա. Յաղագս Ռե այս եղին պատմագիրք յայլոց ազգաց եւ նախասութիւն բանի: [Նաև` ըստ Անանիա Շիրակացու տեղեկութիւնների]: Գլ.Բ. Յաղագս իշխանացն Հայոց, որք զկնի թագաւորացն Արշակունեաց և հայրապետաց Հայոց, որք զկնի տոհմին սրբոյն Գրիգորի: [Նաև` Անանիա Շիրակացու ներդրումը անշարժ տոմար ստեղծելու գործում]:

1896

10. Տէր-Սկրտչեան Գալուստ (Միաբան)

Անանիա Շիրակացի / Հրամանաւ Տ.Տ.Սկրտիչի Ա. Վեհափառ եւ Սրբազնագոյն կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց. – Վաղարշապատ: Տպ. Մայր Աթոռ Ս.Էջմիածնի, 1896. – 43 էջ:

Արտատպ. 1896թ.-ի «Արարատ»-ի փետրուար և ապրիլ համարներից:

1904

11. Անանուն ժամանակագրութիւն: Խմբագիր յօրինեալ ՅԷ. դարու: Ի Հնագոյն ժամանակագրաց եւ հրատարակեալ ներածութեամբ եւ բաղդատութեամբ. – Վեներտիկ: Ս. Ղազար, 1904. – 106 էջ:

Բովանդ.-ից` ներածություն: [Նաև` Անանիա Շիրակացու անշարժ տոմարի աղյուսակներ ստեղծելու մասին] / Հ. Բ. Սարգիսեան; Դիտողութիւնք եւ եզրակացութիւն [Նաև` Անանիա Շիրակացու «ժամանակագրության» ուսումնասիրություն]:

1907

12. Փափագեան Վ.

Պատմութիւն հայոց գրականութեան: (Բանահիւսութեան պատմութիւն սկզբից մինչեւ մեր օրերը): Ձեռնարկ ուսուցիչների եւ դասագիրք դպրոցների համար: Մասն 1 Սկզբից մինչև XVII դարը. - Ե., Տպ. «Լոյս» Արշակ Յակովբեանց եւ ընկ., 1907. – 328 էջ:

Բովանդ.-ից` VII և VIII դարի գրականութեան բնաւորութիւնը: Անանիա Շիրակացի: Կեանքը; «Մնացորդը բանից» գրածքը; Բնական աշխարհագրութիւն; Աստղագիտութիւն; Ենթագրական հեղինակութիւնները; Գրավոր բանահիւսութիւն: Անանիա Շիրակացի: Երկնքի և երկրի միջև շարժումների մասին; Թւաբանական խնդիրներ: (Անանիա Շիրակացու գրած VII դարում):

1910

13. Գրիգոր Մագիստրոս

Գրիգոր Մագիստրոսի թղթերը: Բնագիրն յառաջաբանով եւ ծանոթագրութիւններով առաջին անգամ ի լոյս ընծայեց / Կ. Կոստանեանց.
- Ալեքսանդրապոլ: Տպ. Գեորգ Սանոեանցի, 1910. – 352 էջ:

Բովանդ.-ից` Թուղթ Գրիգորի Մագիստրոսի: Ը. Առ Տէր Պէտրոս ի ժամանակի խուժան յառնելոյ ի քաղաքին ի վերայ նորա. Բան մխիթարական և հարցունն Անանիայի գրոց Շիրակացնոյն, զոր մեծ Քննիկոն անուանեն:

1930

14. Մանանդյան Հակոբ

Կշիռները յեվ չափերը հնագույն հայ աղբյուրներուն / ՀՍԽՀ Լուսժողկոմատ մանկավարժ. ինս.-տ. Ե.: Հրատ. Մելքոնյան ֆոնդի, 1930. – 141 էջ, աղյս.:

Բովանդ.-ից` Առաջաբան: [Անանիա Շիրակացուն վերագրված «Յաղագս կշռոց և չափուց» գրվածքի մասին]; Անանիա Շիրակացուն վերագրված կշիռները: Լուսաբանված յեվ վերածված այժմյան կշիռներ: Անանիա Շիրակացուն վերագրված չափերը` վերածված այժմյան կշիռների եվ չափերի: Ասպարիսական չափերը: Լուսաբանված յեվ վերածված այժմյան չափերի: Ասպարիսական չափերն աշխարհացոյցի համառոտ խմբագրութեան մեջ; «Յաղագս ընթացից արեգական եւ համարոյ չափուց; Ասպարիսական չափերն աշխարհացոյցի ընդարձակ բնագրի մեջ; Ցանկ կշիռների յեվ չափերի»:

1934

15. Մանանդյան Հակոբ

Խորենացու առեղծվածի լուծումը / Հ.Ս. Հ. Լուսժողկոմատ. Կուլտուրայի պատմ. ինս.-տ. - Ե.: Պետհրատ, 1934. – 231 էջ:

Բովանդ.-ից` «Աշխարհացոյց»-ը յեվ Մովսէս Խորենացին: «Աշխարհացոյց»-ի նախնական բնագիրը կազմված է յեղել քաղվածորեն զանազան աղբյուրներից; Սենտ-Կրուայի յեվ Սեն. Մարտենի կարծիքով «Աշխարհացոյց»-ի հեղինակը Մովսէս Խորենացին չէ; Ք.Պատկանյանը Խորենացուն վերագրված «Աշխարհացոյց»-ը համարում է Անանիա Շիրակացու աշխատութիւն; «Աշխարհացոյց»-ի յեվ Խորենացու պատմութեան կարևոր նմանութիւնները, վորցոյց են տրված Խալաթյանցի յեվ Մարկվարտի աշխատութիւններուն:

[Գուտշմիտի կարծիքի մասին]: Ընդհանրացած այն կարծիքը, վոր «Աշխարհացոյց»-ի հեղինակն Անանիա Շիրակացին է՝ ճիշտ չէ: Յե՞րբ է գրված Խորենացու «Աշխարհացոյց»-ը [Թ. Պատկանյանի ենթադրության հիման վրա Մարկվարտը Անանիա Շիրակացու աշխատությունը համարելու մասին]; - «Մղոնաչափք»-ի գրության ժամանակը; [Խան՝ Անանիա Շիրակացուն վերագրելու խնդրի շուրջ]:

1939

16. Աբրահամյան Աշ.

7-րդ դարի հայ գիտնական Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագիրքը. - Ե., 1939. - 245-274 էջ:

Առանձնատիպ, Երևանի պետական համալսարանի «Գիտական աշխատություններ» 1939 հտ. XI:

1940

17. Աբրահամյան Աշ.

Խորենացուն վերագրվող «Աշխարհացոյց»-ի հեղինակի հարցի շուրջը = К вопросу об авторстве "Географии" приписываемой Movcesy Хоренаци / ԽՍՀՄ ԳԱ - Հայկ. ֆիլիալ. - Ե.: Արմֆան-ի հրատ., 1940. - 123 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Սուբրյանի հրատարակած «Աշխարհացոյց»-ի հնության հարցը; «Աշխարհացոյց»-ի վերնագրի հարցը; «Աշխարհացոյց»-ի գրելու ժամանակը; «Աշխարհացոյց»-ի յեվ Խորենացու «Պատմութիւն հայոց»-ի բնորոշ դարձվածքները; Փաստեր Խորենացու՝ Շիրակացու առաջ ապրած հեղինակ լինելու մասին; Զինչ է ամիսն [Անանիա Շիրակացու աշխատությունը]; Խորենացու յեվ Զաքարիա կաթողիկոսի ժամանակակից հեղինակներ չլինելու խնդիրը, «Մղոնաչափք»-ն «Աշխարհացոյց»-ի շարունակությունն է [Զ.Մանանյանի կարծիքը Անանիա Շիրակացու գործի մասին]; Աստեղայբաշխական երկ(ր)աչափություն: [«Մղոնաչափք»-ը Անանիա Շիրակացու աշխատությունը համարվելու մասին]: «Աշխարհացոյց»-ի աղբյուրները; Կոտորակի յեվ «С» տառի գործածությունը Շիրակացու «Յաղագս կատարման համարողութեանն յեվ կերպից հարցման» աշխատության ու «Աշխարհացոյց»-ի միջեւ; Ներսէյ Կանսարականի հիշատակությունը «Աշխարհացոյց»-ուն յեվ Շիրակացու խնդրագրքուն; Զափերի նմանությունը Շիրակացու «Յաղագս ընթացից արեգական»-ի յեվ «Աշխարհացոյց»-ի տեքստերուն; «Աշխարհացոյց»-ի հեղինակի հիշատակության փաստը Գրիգոր Մագիստրոսի մոտ:

1943

18. Աբրահամյան Աշ.

Անանիա Շիրակունի: (Դիսերտացիոն աշխատության թեզիսները) / Վ.Մ.Մոլոտովի անվ. Երևանի պետ. համալս. - Ե., 1943.- 10 էջ:

1944

19. Աբրահամյան Ա.Գ.

Անանիա Շիրակացու մատենագրությունը: Ուսումնասիրություն.- Ե. : ԶՍՍՌ մատենադարանի հրատ., 1944. – 419 էջ:

Բովանդ.-ից` Ներածություն: (Շիրակացու ժամանակաշրջանի պատմական համառոտ տեսությունը); Շիրակացու ինքնակենսագրություն; Շիրակացու թվաբանական աշխատությունները; Շիրակացու չափական աշխատությունները; Յաղագս եւ չափոյ; Տոմարական աշխատություններ; Շիրակացու տիեզերագիտական աշխատությունները; Շիրակացու պատմական աշխատությունները; Շիրակացու «Աշխարհագրական և թանկագին քարերին վերաբերող աշխատությունները; Համառոտ եզրակացություններ, «Աշխարհացոյց»-ի մասին; Անանիա Շիրակացու «Յաղագս զղջման արտասուաց ի խնդրոյ Գրիգորի Միայնակեցի»; Հանելուկ դիմակք; «Յաղագս ցանման լուսոյն զոր ոմանք կաթին ծիր սասցին; Վասն երոտասն առաքելոյն»; Անանիայի «Խրատ քահանայից», վերնագրված է «Անանիայի հայոց վարդապետի խրատք քահանայից»; Շիրակացու աղբյուրները:

Գրախոս.՝ Սիմյոնով Լ. պրոֆ., դոկտոր Ա. Աբրահամյան. - «Անանիա Շիրակացու մատենագրությունը» // Տեղեկագիր: Հաս. գիտ. / ԶՍՍՌ ԳԱ; – 1947. – թ. 3. - էջ 97 – 100:

1954

20. Սեյրանյան Պ.

Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին և նրա պրոգրեսիվ նշանակությունը; Առաքելյան Ա. Անանիա Շիրակացի: Գիտ. աշխատութ. ժողովածու. թ. 4., պր. 1. - / ԶՍՍՌ լուս. միմիատր. Երևանի Խ.Աբովյանի անվ. պետ. մանկ. ինս.-տ.,- Ե.: ԶՍՍՌ ԳԱ, 1954, 69 էջ:

1955

21. Մնացականյան Ա. Շ.

Հայկական զարդարվեստ: Հիմնական մոտիվների ծագումն ու գաղափարական բովանդակությունը / ՅՍՍՌ ԳԱ Արվեստների պատմութ. տեսութ. սեկտոր, - Ե.: 1955. – 659 էջ:

Բովանդ.-ից` Գլ.8. Տոնահանդեսների ծեսերի, միստերիաների հետ կապվող մոտիվները և թատերական տեսաբանները զարդարվեստում: [Միջնադարյան զրույցներում Անանիա Շիրակացու անունը հիշատակվելու մասին]; Գլ. 9. Պայքարի մոտիվները և վիշապամարտի դիցաբանությունը զարդարվեստում: [Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտություն և տոմար» աշխատության մեջ Հայկ նախնո և հայկական տոմարագիտական հին հաշիվների առնչությունների մասին տեղեկություններ տրվելու վերաբերյալ]:

1956

22. Աբրահամյան Ա.Գ.

Հովհաննես Իմաստասերի մատենագրությունը = Труды Ованеса Имастасера / Վ.Մոլոտովի անվ. Երևանի պետ. համալս., Խմբ.՝ Ա.Առաքելյան. - Ե., 1956. – 371 էջ:

Բովանդ.-ից` Հովհաննես Իմաստասերի մաթեմատիկական և տիեզերագիտական աշխատությունները; [Եան՝ Անանիա Շիրակացու գործերի մասին]; Հովհաննես Իմաստասերի տոմարական աշխատությունները; Տասնևհինգ ժողովուրդների ամիսների անունները և խառնախորանը; Հովհաննես Իմաստասերի ՇԼԲ աղյուսակը: [Եան՝ Անանիա Շիրակացու կողմից մշակվելու մասին]; Հովհաննես Իմաստասերի «Պատճեն Տոմարի» և «Մեկնություն տոմարին Հայկազնեայ» աշխատությունները; [նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Պատճեն տոմար»-ի մասին]; Հովհաննես Իմաստասերի «Յաղագս Շ. եկի» աշխատությունը; [Անանիա Շիրակացու «Պատճեն տոմարի» կազմելու և խմբագրելու մասին]; Հովհաննեսի նամակն ամիսների անշարժության մասին [հիմնվելով Անանիա Շիրակացու կազմած ՇԼԲ բոլորակի վրա]; «Մեկնություն տոմարիս Հայկազնեայ աշխատությունը; [Եան՝ Անանիա Շիրակացու մեկնության]:

23. Գաբրիելյան Հենրի

Հայ փիլիսոփայական մտքի պատմություն: Հտ. 1. - Ե.: Հայպետհրատ, 1956. 571 էջ:

Բովանդ.-ից` Առաջաբան: [նաև՝ Անանիա Շիրակացու ուսմունքի մասին];

զլ. Գ 5 դարի ազգային ազատագրական պայքարի գաղափարախոսները: (Եղիշե և Խորենացի): Եղիշե. Բնափիլիսոփայական հայացքները: [նաև Անանիա Շիրակացին իր տիեզերագիտական մի շարք դրույթներ շարադրելիս օգտվելու մասին]; զլ. Դ. 5-րդ դարի ռեակցիայի ներկայացուցիչը: Ուսմունք միասնության մասին: (Մանդակունու և նաև Անանիա Շիրակացու հայացքների մասին); զլ. Թ. 7-րդ դարի հայ փիլիսոփայությունը: (Անանիա Շիրակացի) զլ. Ժ Պավլիկյանների հակառակորդները: Հակապավլիկյանների ընդհանուր փիլիսոփայական հայացքները: [նաև` Անանիա Շիրակացու ազդեցությունը]:

1958

24. Անանիա Շիրակացի / Ռ.Ա.Աբրահամյան; Բ.Ե.Թումանյան; Թ.Խ.Հակոբյան; Ստ. Մելիք-Քախչյան. - Ե.: Հայպետհրատ, 1958. – 134 էջ, 5 թ. նկ.:

Բովանդ.-ից` Շիրակացու ապրած ժամանակաշրջանը; Շիրակացու կենսագրությունը; Շիրակացին որպես ականավոր մաթեմատիկոս; Շիրակացու տիեզերական աշխատությունները: [«Տիեզերագիտություն և տոմարար», «Երկնքի շրջադարձության մասին», «Կենդանակերպի մասին», «Աստղաբաշխական երկրաչափություն»]; Անանիա Շիրակացու վաստակները տոմարագիտության ասպարեզում: [«Ստվերաչափք», «ՇԼԲ աղյուսակ» և այլն]: Անանիա Շիրակացին որպես աշխարհագրագետ: [«Աշխարհացոյց» աշխատության վերլուծություն]; Շիրակացու պատմագիտական հայացքները: [«Մղոնաչափ», «Յաղագս հարցման և լուծման» խնդրագիրքը, «Յաղագս կշռոց և չափոց» և այլ աշխատություններ]; Շիրակացու բնափիլիսոփայությունը [«Տիեզերագիտություն» աշխատությունում]:

Գրախոս.` Սարգսյան Ա. «Անանիա Շիրակացի» // Սովետ. Հայաստան, 1959. – թ. 133. – 9 հունիսի.- էջ 3:

25. Գաբրիելյան Հենրի

Հայ փիլիսոփայական մտքի պատմություն: Հտ. 2. - Ե.: Հայպետհրատ, 1958.- 420 էջ:

Բովանդ.-ից` զլ. Բ. Գ. Նարեկացու և Գ. Մագիստրոսի փիլիսոփայական հայացքները: [նաև` Անանիա Շիրակացու աշխատությունները ուսումնասիրելու մասին]; զլ. Դ. Նոմինալիզմի սկզբնավորումը: Նոմինալիզմի նախապատրաստումը: [նաև` Անանիա Շիրակացին բնության կոնկրետ ձևերի և երևույթների ուսումնասիրության հարցը առաջ քաշելու մասին] զլ. Զ. Փիլիսոփայական միտքը 15-16 դարերում; Առաքել Սյունեցու փիլիսոփայական հայացքները;

Ամիրդովլաթ Ամասիացու փիլիսոփայությունը [մաև՝ Անանիա Շիրակացու դրույթները գիտության զարգացման գործում]:

1959

26. Առաքելյան Ա. Գ.

Հայ ժողովրդի մտավոր մշակույթի զարգացման պատմություն: (I դ. մ.թ.ա. - XIVդ.). - Ե., 1959. - 724 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Ստրկատիրական դարաշրջան: Ստրկատիրական Հայաստանի մշակույթը: Տարվա չորս եղանակները և ամիսները: [Հայկական ամիսների մասին առաջին անգամ հաղորդել է Անանիա Շիրակացին՝ իր «Տիեզերագիտություն և տոմար» գրքում]: Ֆեոդալական դարաշրջան: Ֆեոդալական Հայաստանի մշակույթը: Կրթությունը և դաստիարակությունը (7-14-րդ դդ.): [մաև՝ 7-րդ դարի սկզբներին Անանիա Շիրակացու դպրոցը վերելք ապրելու մասին]; Ճշգրիտ գիտություններ: Մաթեմատիկա: Անանիա Շիրակացի: [«Տիեզերագիտություն և տոմար», «Անանիայի Շիրակունույ» «Մնացորդք բանից», «Անանիայի Շիրակունույ համարողի «Յաղագս շրջագայութեան երկնից» և այլ ուսումնասիրություններ] Անանիա Շիրակացու աշխարհայացքի հարցի շուրջը: Փիլիսոփայություն: Անանիա Շիրակացի: [Գալուստ Տեր-Սկրտչյանի «Անանիա Շիրակացի» աշխատության վերլուծություն]:

27. Պետրոսյան Գ.Բ.

Մաթեմատիկական Հայաստանում հին և միջին դարերում / Երևանի պետ. համալս., Պատ. խմբ.՝ Լ. Ս.Խաչիկյան, - Ե., 1959. – 437 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Գլ.3 Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագիրքը և նրա մշակությունը: Անանիա Շիրակացին և նրա ժամանակաշրջանը: Թվաբանության վիճակը մինչև VII դարը: Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագրքի բովանդակությունը: Գունարում: Հանում: Բազմապատկում: Հարցումներ: Անանիա Շիրակացու թվաբանական խնդիրների լուծման եղանակները: Խրախճանական խնդիրներ: գլ. 4: Էվկլիդեսի երկրաչափության հայերեն հնագույն թարգմանությունը և նրա մշակությունը: Գրիգոր Մագիստրոսը որպես Անանիա Շիրակացու տրադիցիաների շարունակողը և զարգացնողը: գլ.5. Հովհաննես Սարկավագի «Անկիւնաւոր թիւք»: «Անկիւնաւոր թիւք»-ի հեղինակի:

1960

28 Հակորյան Թ.Խ.

Ուրվագծեր Հայաստանի պատմական աշխարհագրության: Հնագույն ժամանակներից XX դարի սկիզբը / Երևանի պետ համալս. - Ե., 1960. – 480 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Առաջաբան: [նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում կատարված վարչա-տերիտորիալ բաժանումների մասին]; Համառոտ տեսություն հին Հայաստանի տերիտորիայի և վարչական բաժանման՝ սկսած առաջին հիշատակություններից մինչև VII դարը: Արևելյան Հայաստան: [Նաև՝ ֆեոդալական Հայաստանի վարչա-տերիտորիալ բաժանման մասին Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում տրված ամբողջական տեղեկությունները]:

Բաժին երկրորդ. Հին Հայաստանի պատմա-աշխարհագրական նկարագիրը: Տուրուբերան: Անունը, դիրքը, սահմանները և բնական պայմանները: [նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում հիշատակվելու մասին]: Վասպուրական: Գավառները: [Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում 32 գավառ հիշատակվելու և հեղինակը միայն 18 գավառներին ծանոթ լինելու մասին]; **Բարձր Հայք:** Անունը, դիրքը, սահմանները և բնական պայմանները; Գավառները: [նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում հիշատակված]:

29. Եգանյան Ա.Ս.

Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագիրքը. - Ե., 1962, կազմի վրա 1960. – 159- 188 էջ:

Առանձնատիպ Հայկ. Պետ. Հեռակա Մանկավարժ. ինստ.-ի «Տեղեկագիր»-ից, 1962.: Ամփոփ. ռուս.:

1963

30. Երեմյան Ս.Տ.

Հայաստանը ըստ «Աշխարհացոյց»-ի: (Փորձ VII դարի հայկական քարտեզի վերակազմության ժամանակից քարտեզագրական հիմքի վրա) =Армения по “Ашхарацуйц”-ը / ՀՍՍՌ ԳԱ, Պատմ. ինս.-տ Պատ. խմբ. Ս. Ս. Արևշատյան, - Ե., 1963 – 154 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Ներածություն: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու ուսումնասիրությունում բերված աղբյուրների մասին]; Բացատրագիր: [«Դաշտ-ի Բազկան անունով Աղվանքի գավառների շարքում Ա.Աբրահամյանի «Անանիա Շիրակացու մատենագրությունը» 1944թ. հրատարակված գրքում հիշատակվելու մա-

սին]; Բնական հարստություններ; Հայաստանի օգտակար հանածոները, բուսական և կենդանական աշխարհը ըստ «Աշխարհացոյց»-ի:

1964

31. Խրլոպյան Գ.Տ.

Անանիա Շիրակացու աշխարհայացքը. - Ե.: Պետ. համալս. հրատ., 1964. – 198 էջ:

Բովանդ.-ից` Գլ.1. Անանիա Շիրակացին և նրա աշխարհայացքի ակունքները; Գլ.2. Անանիա Շիրակացու գոյաբանական հայացքները; Գլ. 3. Անանիա Շիրակացու իմացաբանական հայացքները; Գլ. 4. Անանիա Շիրակացու բնագիտական հայացքները:

Գրախոս.` Զյուրտյան Յ. // Բազմավեպ, - Վենետիկ. – 1970. – ք.8 – 10.- էջ 290-291:

1966

32. Աբրահամյան Ա. Գ.

Հայրենի բնագիտության նախահայրը: [Անանիա Շիրակացի]: - Ե.: Լենինյան ուղիով, 1966. – 86-94 էջ, դիմանկ. – (Նշանավոր մարդիկ):

Առանձնատիպ` «Լենինյան ուղիով» ամսագրի 1966թ.:

33. Լեռ

Երկերի ժողովածու: 10 հատորով: Հտ. 1 / Խմբ. կոլ.` Ձ. Գրիգորյան և ուրիշն.- Ե.: Հայաստան, 1966.- 567 էջ:

Բովանդ.-ից` Գլ. երկրորդ. Նախնական ձևեր: Գրականություն: [Նաև` Անանիա Շիրակացին իր «Մնացորդք բանից» աշխատությունում բանահյուսությանը և մասնավորապես Վահագն աստծու պատմությանը անդրադառնալու մասին; Մասն հինգերորդ, Գլ. երկրորդ. Հայ աշխարհը: [Նաև` Անանիա Շիրակացին իր թվաբանական խնդիրների մեջ պարթևական ծագում ունեցող Կանսարական իշխանների մի մեծ որսը նկարագրելու մասին]:

1967

34. Լեռ

Երկերի ժողովածու: 10 հատորով: Հտ. 2 / Խմբ. կոլ.` Ձ. Գրիգորյան և ուրիշն.- Ե.: Հայաստան, 1967.- 786 էջ:

Քովանդ.-ից` Մասն երկրորդ, գլ. երկրորդ. Իսլամը Հայաստանում: Արաբա-բյուզանդական հարաբերությունները: [Նաև` Անանիա Շիրակացին Անեցի կոչվելու, Ներսես Կամսարականի կողմից հովանավորվելու և մի քանի թարգմանությունների համար մեկենաս հանդիսանալու մասին]; գլ. երրորդ: Մտավոր կյանք, գրականություն, արվեստ: Անանիա Շիրակացի: [Նաև` «Մնացորդք բանից»-ում թողած ինքնակենսագրության, աշխատությունների, առանձնապես «Յաղագս հարցման և լուծման»-ը հայ իրականության վերաբերյալ հետաքրքիր վավերագրեր իր մեջ պարունակելու, մեծ գիտնականին հին Հայաստանի վարչական բաժանումների մասին միակ գործը վերագրելու մասին]

1968

35. Աբեղյան Մանուկ

Երկեր: Հտ. Գ. /ՀՍՍՀ ԳԱ Մ. Աբեղյանի անվ. գրակ. ինստ.: խմբ.` Է. Մ. Պիվազյան.- Ե., 1968.- 694 էջ:

Քովանդ.-ից` «Անանիա Շիրակացի: Ինքնակենսագրությունը; Երկերը; Անանիա Շիրականույ Համարողի ասացեալ ի յայտնութիւն տեառն ե փրկչին մերոյ»; «Անանիայի Շիրակայնոյ Համարողի ասացեալ ի գատիկն տեառն»; «Անանիայի Շիրակայնոյ Համարողի յաղագս կշռոց և չափուց»; «Յաղագս հարցման և լուծման»; Անանիայի Շիրակունոյ Համարողի առ խոստացեալուն»; Անանիայի տիեզերագիտական տեսությունը; Անանիայի երկերի գրական և կոլլտուրական արժեքը:

1971

36. Աբգարյան Գ. Վ.

Շիրակացուն վերագրված «Յաղագս ամպոց և նշանաց» աշխատության մասին. Ե., - 1971. - էջ 77- 94: Ամփոփ.. ռուս.:

Առանձնատիպ` «Պատմա-բանասիրական հանդես» 1971. – ք. 1:

1972

37. Աբգարյան Գ.Վ.

Արատոս Սոլացու իսլամի աշխատության կարծեցյալ թարգմանության մասին: [Անանիա Շիրակացուն վերագրվող «Յաղագս ամպոյ և և նշանաց» երկում, որպես աղբյուր օգտագործված է Բարսեղ Կեսարացու «Վեցօրյա ճառեր»-ի հայերեն թարգմանությունը] / - Ե., 1972. -

էջ 185 – 199:

Առանձնատիպ՝ «Պատմա-բանասիրական հանդես» 1972., ք. 4:

38. Թումանյան Բ.Ե.

Տոմարի պատմություն / Երևանի պետ. համալս., խմբ.՝ Ստ.Սելիք-Բախշյան. - Ե., 1972. 230 էջ:

Բովանդ.-ից՝ ժամանակի չափումը: Օրացույցներ: [Հայկական լեռնաշխարհի հին բնակիչների՝ սկզբնական շրջանում լուսնային ամսից օգտվելու փաստի, նաև՝ Անանիա Շիրակացին Անդրիաս Բյուզանդացու տոմարի մեկնության մեջ նշելու մասին]; Հայկական տոմարը: [Անդրիաս Բյուզանդացու աշխատությունները նաև՝ Անանիա Շիրակացու մեկնելու մասին]:

1973

39. Թումանյան Բ.Ե.

Երկրակենտրոն և արևակենտրոն համակարգերը Հայաստանում / Երևանի պետ. համալս. - Ե., 1973, - 134 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Տիեզերագիտական պատերազումները Հայաստանում հնագույն ժամանակներից մինչև VII դարը: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու ուսումնասիրությունները]; Անանիա Շիրակացու տիեզերագիտական հայացքները: [«Անանիա Շիրակունույ համարողի առ խոստացեալն» աշխատության մասին]; Երկրակենտրոն համակարգերը Հայաստանում [Նաև՝ Անանիա Շիրակացին նշված համակարգի կողմնակից]:

1975

40. Չալոյան Վ. Կ.

Հայոց փիլիսոփայության պատմություն: (Հին և միջին դարեր) / ՂԱՍՅ ԳԱ. փիլիսոփայության և իրավունքի ինստ.-տ. - Ե., 1975. – 527 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Ներածություն: Հայոց փիլիսոփայության պատմության մեթոդաբանական հիմունքները: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու տիեզերագիտական ուսմունքի մասին]; գլ. 2. Վաղ ֆեոդալիզմի հասարակության փիլիսոփայությունը: (V-IX դարեր): [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու մասին]; Հայկական ուշ հելլենիզմի փիլիսոփայությունը: [Դավիթ Անհաղթի աշխատություններից; նաև՝ Անանիա Շիրակացու օգտվելու մասին]; Բնափիլիսոփայական հայացքները [Անանիա Շիրակացու]; գլ. 3. Ֆեոդալական հասարակության ժողովման շրջանի փիլիսոփայությունը (X-XV դարեր): [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու հայացքներ-

րի ազդեցությունը]; Շահագործող դասակարգերի առաջադիմական խավերի փիլիսոփայությունը: (X-XIII դդ.): [Նաև՝ Գրիգոր Մագիստրոսի կարծիքը Անանիա Շիրակացու և այլոց աշխատությունների մասին] Շահագործող դասակարգերի առաջադեմ խավերի փիլիսոփայությունը՝ Տաթևի դպրոցը (XIV – XV դդ.): [Գրիգոր Տաթևացու դատողությունների արտացոլումը նաև՝ Անանիա Շիրակացու աշխարհայացքում]; Բնափիլիսոփայական հայացքներ: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու ուսմունքը]; գլ. 4. Երկրի դեգրադացիայի և անկման ժամանակաշրջանի փիլիսոփայությունը: (XV-XVI դդ.): [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու բնագիտական հայացքները հելլենիստական մշակույթի մեջ իրենց աղբյուրները ունենալու մասին]:

1979

41. Մաթևոսյան Արտաշես

Անանիա Շիրակացու «Աշխարհագրության» հետ կապված մի քանի հարցեր. - Ե., 1979. – 77- 86 էջ: Ամփոփ. ռուս.:

Առանձնատիպ ՀՍՄՀ ԳԱ «Լրաբեր հաս. գիտ.» ամսագիր, 1979:

1980

42. Դավիթ Անհաղթ

Երկեր / Աշխարհաբ. թարգմ., առաջաբ. և ծանոթագր.՝ Ս. Ս. Արևշատյանի; խմբ.՝ Գ. . Դևրիկյան. - Ե.: Սովետ գրող, 1980. – 528 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Առաջաբան: [Բնագիտական ուղղության ներկայացուցիչ նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ի մասին] / Սեն Արևշատյան; Փիլիսոփայության սահմանումները: Եռամեծ և Անհաղթ փիլիսոփա Դավթի փիլիսոփայության սահմանումները և բաժանումները՝ ուղղված Պիհռոն Իմաստակի չորս դրույթների դեմ: [նաև՝ Անանիա Շիրակացու վերաբերմունքի մասին]:

1984

43. Բարսեղ Կեսարացի

Յաղագս վեցաւարեայ արարչութեան = Бесе́ды на шестодне́в / Մատենադարան; Աշխատասիր. Կիմ Մուրադյանի.- Ե.: ՀՍՄՌ ԳԱ հրատ., 1984. – 379 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Առաջաբան: «Վեցաւարեայի» հայերեն թարգմանությունը: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու համար աղբյուրագիտական նշանակություն ունե-

նալու մասին; Սույն հրատարակության սկզբունքները: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու բնագրից օգտվելու մասին]; Բնագիր; [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու բնագրի համեմատությամբ]:

44. Մայր ցուցակ հայերեն ծեռագրաց Մաշտոցի անուան մատենադարանի: Հտ. Ա. / Կազմ.՝ Օ.Եգանեան; Ա.Զեյթունեան; Փ.Անթաբեան; Խմբ.՝ Ա. Մնացականեան - Ե.: ՀՍՄՀ ԳԱ հրատ., 1984. – 1068 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Գ. 1. 297 Բ / [Լուսնացոյց բանալի - աղիւսակ]: 298^ա. Ձմուտ լուսնացոյցի, որ ցուցանէ զաւուրքըս լուսնի, այսպէս արայկալ վերադիրն հայոց Շիրակացոյն և երթ ժ.Ժ... էջ 299; Իա. 193 Բ - 7ա Առ Տէր Պետրոս ի ժամանակի խուժան յառնելոյ ի քաղաքին ի վերայ նորա, բան մխիթարական և հարցունն Անանիայի գրոց Շիրականոյն, զոր մեծ քննիկոնն անուանեն Ձ [Ժ] աւետ ծայրացելոյդ բոլոր լրութեան ... - էջ 408 – 409; 4. 602ա - 3Բ [Վերադրացոյց և որանացոյց աղիւսակք]: Հինգ աղիւսակ. հինգերորդի բացատրագրում 603 Բ. «Ձմուտ վերադրացս Հայոց ՇԼԲ... Տեառն Անանիայի Շիրակացոյն է...» - էջ 706:

1985

45. Թումանյան Բ. Ե.

Հայ աստղագիտության պատմությունից / Երևանի պետական համալս., Խմբ.՝ Լ.Վ.Միրզոյան. - Ե., 1985. – 295 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Հայկական արեգակնային ժամացույցները: [Ա.Աբրահամյանը աղյուսակ - արևաչափի հեղինակ Անանիա Շիրակացուն համարելու մասին]; Հայոց մեծ և փոքր թվականների տարեսկզբի հարցի շուրջը [նաև՝ Ստեփանոս Տարոնեցի Ասողիկն «Պատմություն տիեզերական» աշխատությունում Անանիա Շիրակացու կազմած տոմարի անշարժության մասին խոսելու վերաբերյալ]; Օրվա սկիզբն ու մասերի բաժանումը հին և միջնադարյան Հայաստանում: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու Լուսնի 19 ամյա պարբերաշրջանի մասին Ա.Աբրահամյանի կազմած Անանիա Շիրակացու «Լուսնի պարբերաշրջանները» գրքի նախաբանում ներկայացնելու մասին]; Շիրակացու 532-ամյա աղյուսակը և հայկական տոմարը; Շիրակացուն վերագրվող երկու աշխատության մասին: Ինը ժողովուրդների գարնանային լիալուսնի աղյուսակները; «Աստղաբաշխական երկրաչափություն» աշխատության մասին; Աստղագիտության գործնական կիրառությունները հին և միջնադարյան Հայաստանում: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու տեսակետի մասին]; Բնական գիտությունները Հայաստանում III – VIII - դարերում: [նաև՝ Անանիա Շիրակացու կյանքը, կատարած ուսումնասիրությունները]; Աստղագիտական բնույթի մոլորակներ; Լուսնի փու-

լերի կամ առանձնահատկությունների բոլորակ; Լուսնի գիշերային լույս տալու տևողության բոլորակ: Քսանության կի բոլորակ; Արեգակի ընթացքի բոլորակ; Երևակի ընթացքի բոլորակ / Մատենադարանի ձեռ. N 1973 / Լուսնի և արեգակի անկյունային հեռավորության: Բոլորակ: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու Լուսնի 19-ամյա պարբերաշրջանի համար կազմած աղյուսակների տվյալները]; Անանիա Շիրակացու տիեզերագիտական հայացքները; Распространение идей Н. Коперника в Армении; [օ "Космографии"]:

1988

46. Հայրապետյան Սրբուհի

Հայոց հին և միջնադարեան գրականութեան պատմութիւն. - Անթիլիաս – Լիբանան: Տպ. Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան, 1988. – 756 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Գլ.Ա. Հայ ժողովուրդը, լեզուն և դիցաբանությունը: [Օրինոն համաստեղության մասին՝ նաև տեղեկություն Անանիա Շիրակացու 1944թ. հրատարակված «Մատենագրություն» գրքում Վահագն Վիշապաքաղի մասին, «Տիեզերագիտություն» գրքում տրված տեղեկության մասին]: Թարգմանական եւ վարքաբանական գրականութիւն: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացի «Պապոս Աղեքսանդրացու, Պօղոս Աղեքսանդրացու և այլոց աստղաբաշխական երկերը թարգմանելու մասին»]; գլ. 2. Յետդասական շրջանի պատմագրութիւնը ու փիլիսոփայութիւնը 5-7-րդ դարերում: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու գործունեությունը; գլ. Է. Հոգեւոր երգ-շարականներ; նաև՝ Անանիա Շիրակացի գրելու մասին]:

1991

47. Թումանյան Բ. Ե.

Անանիա Շիրակացի: [Տիեզերագիտական հայացքների քննություն] / Երևանի պետ. համալս., խմբ.՝ Մ.Ա.Ղազարյան. - Ե., 1991. 62 էջ:

1995

48. Ավետիսյան Կարլեն

Արարատը չափական թվերի – Լույսի մայր. - Ե., 1995. – 58 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Արարատը չափական թվերի – լույսի մայր: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Մատենագրություն»-ում և «Քրոնիկոն»-ում տրված տեղեկություններ]; Մարդո հասակի թիվը: [Նաև՝ տեղեկություններ Անանիա Շիրակացու

«Տիեզերագիտություն և տոմար» և «Մատենագրություն» աշխատություններում]; Յոթ և Տասնչորս սիստեմները; [Լաև՝ տեղեկություններ Անանիա Շիրակացու «Մատենագրություն» և «Տիեզերագիտություն» աշխատություններում]; Գաղտնագիր, քվեր, քառեր [Լաև՝ Անանիա Շիրակացու «Մատենագրություն»-ում]:

1998

49. Բրուտեան Գրիգոր

Անանիա Շիրակացու «Խառնախորանը» / ՀՀ ԳԱԱ Բիւրականի աստղադիտարան; Խմբ.՝ Արտաշես Մաթեւոսեան. - Էջմիածին, տպ. Մայր Աթոռ Սբ.Էջմիածնի, 1998. – 110 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Երկու խօսք; Ներածութիւն; Անանիա Շիրակացու «Սակս խորանացս» բնագիրը: «Խառնախորան»-ը; առնախորանի և «Սակս խորանացս»-ի քննությունը; առնախորանի օժանդակ աղիւսակները: Շաբաթուայ օրերը խառնախորանում: Լուսնի փուլերը խառնախորանում; Օժանդակ աղիւսակների քննութիւնը; առնախորանի վերադիրների համակարգը; առնախորանի հեղինակը եւ խմբագիրը: Անանիա Շիրակունին խառնախորանի ստեղծող; Շիրակունին առնախորանի ստեղծող; Շիրակունու խառնախորանը եւ Սարկաւազի խառնախորանը; առնախորան եւ յայսմաւուրացոյց; Գեւորգ տոմարագետի խմբագրութիւնը; Անանիա Շիրակունու խառնախորանի նախնականը:

50. Միրունյան Կառլեն

Անանիա Շիրակացի = Аnания Ширакаци = Anania Chirakatsi: [Բնագիտական աշխարհայացքի վերլուծություն] / Հայաստանի ԳԱԱ. փիլիսոփ. և իրավունքի ինստ.; պատ. խմբ.՝ Վ.Պողոսյան. - Ե.: Նոյյան տապան, 1998. – 169 էջ: Ամփոփ.՝ ռուս., օտար.:

2000

51. Դանիելյան Է. Լ.

Հայաստանի քաղաքական պատմությունը և հայ առաքելական եկեղեցին. (VI – VII դարեր) / ՀՀ ԳԱԱ, Պատմության ինստ.- պատ. խմբ.՝ Ստ.Երեմյան. - Ե.: Անկյունաքար: 2000.- 256 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Գլ.1. Հայաստանը և Բյուզանդա - պարսկական հարաբերությունները: Հայաստանը Սասանյան Պարսկաստանի քաղաքական ճգնաժամի ժամանակ; Հայաստանի վարչաքաղաքական վիճակը VI դ.: [Լաև՝ Մովսես

խորենացու և նրա գործը շարունակող Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում Վասպուրական աշխարհը տարածական ընդարձակման առավելագույն փուլին համապատասխանելու մասին]; գլ.3. Հայաստանի միասնականության վերականգնման քաղաքական պայմանները; Բյուզանդա-ատրպատականյան դաշինքի հակահայկական ուղղվածությունը; [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում Հայոց տասնհինգ աշխարհների նկարագրությունում Մեծ Հայքի ամբողջական տարածքը ներկայացնելու մասին]:

2001

52. Հարությունյան Բ.Հ.

Մեծ Հայքի վարչա - քաղաքական բաժանման համակարգն ըստ «Աշխարհացոյց»-ի / Երևանի պետ. համալս. Ե., 2001. – 404 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Ներածություն; Սկզբնաղբյուրներ; Ուսումնասիրություններ; գլ. Ա. Բարձր Հայք; գլ. Բ. Ծովք, գլ.Գ. Աղձնիք; գլ.Դ. Տավրուբերան (Տուրուբերան); գլ. Ե. Մոկք; գլ. Ջ. Կորճայք; գլ. Է. Պարսկահայք; գլ. Ը. Վասպուրական:

2004

53. Մայր ցուցակ հայերեն ձեռագրաց Մաշտոցի անուան մատենադարանի Հտ. Բ. / Կազմ.՝ Օ.Եգանեան; Ա. Ջէյթունեան; Փ.Անթաբեան; Ա. Քէօշկերեան; Խմբ.՝ Ա. Մնացականեան և ուրիշն; ցանկերը Վ.Դերիկեանի. - Ե. : Նաիրի, 2004. – 1663 էջ:

Բովանդ.-ից՝ ԺՁ 224ա - 49ա [Բանք Անանիայի Շիրակացույ]: - էջ 804 – 806; Գ. 56 բ - 7ա [աղիսակ բազմապատկութեան՝ արտահանեալ Յաղագ համարողութեան գրոց Անանիայի Շիրակացույ] Ա. – Զ. - էջ 1060; 17. 135 [Անանիայ Շիրակացույ Աստղաբաշխական երկրաչափութիւն] – Ի հարաւային ծայրէն մինչ հիւսիսային կողմն և շրջանակն՝ ասպարէզ ԲԺ-ան բիր, - էջ 1065; 1.1աբ [Յաղագս ընթացից արեգական ե համարոյ չափուց ըստ կրկին օրինականաց Շիրակացույն]: Ըստ [պ]արսից - Ա[սպ]արեզն Ծ և Դ քայլ է, և մղոնն [է] ասպարէզ. էջ 1195; ԺԴ. 279ա - 89բ. Անանիայի Շիրակացոյ համարողի ասացեալ ի Յայտնութիւնն Տեառն - էջ 1359 – 1361; ք. 150 ք. – 1ա. [Յաղագս կշռոյ և կշռորդաց]: Խառն քաղուածք Անանիա Շիրակացու համանուն գործից - էջ 1379:

2006

54. Նազարյան Լիլիթ

Անանիա Շիրակացի: Միջնադարի մեծ մտածողն ու գիտնականը / Խմբ.՝ Բ.գ.թ. Արտակ Վարդանյան. - Ե., 2006. – 188 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Գիր գնահատանքի / Միքայել եպս. Աջապահյան. Շիրակի թեմի առաջնորդ; Ներածություն; [Անանիա Շիրակացու ստեղծագործությունը]; գլ. / Շիրակացու ապրած ժամանակաշրջանի համառոտ բնութագիրը; գլ. 2. Շիրակացու կյանքը և գործունեությունը; գլ. 3. Շիրակացին որպես ականավոր մաթեմատիկոս; գլ. 4. Շիրակացու տիեզերագիտությունը; գլ. 5. Շիրակացու փաստարկը տոմարագիտության ասպարեզում; գլ.6. Շիրակացին որպես աշխարհագրագետ և օդերևութաբան; գլ. 7 Շիրակացու պատմագիտական աշխատությունները; գլ. 8. Շիրակացու վաստակը գիտության այլ բնագավառներում; Շիրակացու չափագիտական աշխատությունները; Երկրաբանական նյութը Շիրակացու աշխատություններում; Կենսաբանական նյութը Շիրակացու աշխատություններում; Շիրակացին որպես երաժշտագետ; գլ. 9. Շիրակացու բնափիլիսոփայական հայացքները; գլ. 10. Շիրակացու կրոնական և քաղաքական հայացքները:

2007

55. **Մայր ցուցակ** հայերեն ձեռագրաց Մաշտոցի անուան մատենադարանի: Հտ.Գ / Կազմ.՝ Օ.Եզանեան; Խմբ.՝ Փ.Անթաթեանի; Յ. Քէօսեանի; Ա.Ղազարոսեանի; Տ. Շահէ քիյ. Հայրապետեանի; ցանկերը կազմ.՝ Վ.Դելրիկեանի. - Ե.: Մազաղաթ, 2007. – 2003 էջ:

Բովանդ.-ից՝ 55. 209բ. – 10ա [Անանիայի Շիրակունոյ] անուանք ականց եւ գունաւորութիւնք նոցին-Չմրուխտն կանաչ է եւ լուսաւոր... Անանիա Շիրակունոյ է բանս; 210 – 3ա Անանիայի Շիրակունոյ համարողի Յաղագս կշռոց եւ կշռորդաց: Յաղագս ասարիոնի, լեբտոնի եւ դանկի. – էջ 28-29; 16.ա. 110բ - 1բ Անանիա Շիրակացւոյն համբօղ[ի]: Յաղագս կշռոց եւ կշռորդաց: Ա. Յաղագս ասարիոնի, լեբտոնի եւ դանկի – Կշիռ Բ զարեհաց կոչի՝ ասարիոն էջ 36; 8. 240 աբ [Անանիայի Շիրակայնոյ համարողի Յաղագս կշռոյ, կշռոց եւ կշռորդացի]; Յաղագս չափոց՝ ասարիոնի, դեփտանի և դանկի - էջ 252-253, 10. 106աբ Անանիայի Շիրակունոյ համարողի; Յաղագս ասարիոնին, դեղոնի և դանկի - էջ 314; 14 187բ - 217բ [Բանք Անանիայի Շիրակացւոյ] - էջ 387-388; Բ. 234ա 5Բ. Զբանք պիտանիք հաւաքեալ - [Ա]նանիա Շիրակացին ասաց. «Յորժամ ուսանի արուեստ իմաստնութեան, տարակուսեալ հայցիյ յ Աստուծոյ վասն արեգականս»:

2008

56. Մայր ցուցակ հայերեն ձեռագրաց Մաշտոցի անուան մատենադարանի: Յտ.Դ. / Կազմ.՝ Ա.Քէօշկերեան; Կ.Սուքիասեան; Յ.Քէօսէեան; Խմբ.՝ Փ.Անթաբեան; Ա.Ղազարոսեան; Շահէ քիյ Չայրապետյան; ցանկերը կազմ.՝ Վ.Դելրիկեան. - Ե.: Նաիրի, ԵՊՀ հրատ., 2008. – 1692 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Ժ. 276բ - 89ա. Պատճէն տոմարի ըստ հայերէն թուականի գոր կարգեալ է Անանիայի Շիրակացոյ Վարդապետի - էջ 313; 11. 349ա [Ի գրոց Անանիայի Շիրակացոյ] - էջ 415; 6. 105աբ. Անանիա Շիրակունոյ համարողի Յաղագս կշռոց եւ կշռորդաց ասացեալ – Յաղագս ասարիոնի, փեղտոնի ու դանկի. - էջ 750; Ե. 307ա - 8բ [Ի մատենագրութենէ Անանիայի Շիրակացոյ] - էջ 780; Գ. 230ա [Անանիայ Շիրակացոյ Յաղագս կշռոյ, կշռոց եւ կշռորդաց]; էջ 1034; 3. 129աբ Անանիայի Շիրակունոյ համարողի թիւք որչափութեանց հին եւ նոր կտակարանացն - Գիրք Մովսիսի օրինադրի. - էջ 1392; 3 – 125բ - 6բ. Անանիայի Շիրակունոյ համարողի թիւք որչափութեանց հին եւ նոր կտակարանի - էջ 1395; 9. 151բ. Անանիա Շիրակունոյ համարողի Յաղագս ասարիոնի, լիբտոնի եւ դանկի – կշիռ Բ (2) - էջ 1439:

2009

57. Մայր ցուցակ հայերէն ձեռագրաց Մաշտոցի անուան մատենադարանի: Յտ. Ե. / Կազմ.՝ Օննիկ Եգանեան; Խմբ.՝ Յ.Քէօսէեան; Ա.Ղազարոսեան; Տ.Շահէ քիյ Չայրապետյան; ցանկերը կազմ.՝ Վ.Դելրիկեան. - Ե.: «Նաիրի», ԵՊՀ հրատ., 2009. – 1471 էջ:

Բովանդ.-ից՝ 5. 236ա - 42ա. Խրատ վասն խոնարհութեան, ասացեալ սուրբ վարդապետին Անանիայի Շիրակացոյ - էջ 453 - 453; 6. 258բ - 9Բ. Յաղագս ընթացից արեգական եւ համարոյ չափոց; Խառն կերպով ընդգրկում է Անանիայի Շիրակացու «Յաղագս կշռոյ, կշռոց եւ կշռորդաց»-ի գրեթէ ամբողջ միւթը. - էջ 881-882; 2. 3Բ; [Անանիայի Շիրակունոյ համարողի խոստումն աշակերտացն] 943; Ե. 170ա - 2ա [Ի բանից Անանիայի Շիրակունոյ] - էջ 966 3 – 77բ - 8ա Մղոնահամարք ճանապարհաց ընդհանուր (Անանիայի Շիրակացոյ – Ի Դըւնոյ մղոն Մ (200) ի Կարնոյ քաղաքս - էջ 1037-1032; Թ. 188ա - 9ա [Քաղուածք ի բանից Անանիայի Շիրակացոյ եւ այլոց] – էջ 1071; 6. 159ա - 60ա Անանիա Շիրակացու հանելուկ էջ 1142; Ժ. 1. 348բ - 53բ. Անանիայի [Շիրակացոյ] խոստումն աշակերտացն եւ առաջին գլուխ - էջ 1144-1145:

2012

58. Անանիա Շիրակացի: (Հոդվածների ժողովածու) / Խմբ.՝ Հրավարդ Հակոբյան. - Ե.: Լուսակն, 2012. – 138 էջ:

Բովանդ.-ից՝ Նախաբան; Անանիա Շիրակացու ինքնակենսագրությունը / Աելիտա Դոլուխանյան; Անանիա Շիրակացու «Հայտնության» և «Զատկի» ճառերը / Պարույր Սահակյան; Անանիա Շիրակացու խնդիր-հանելուկները / Լիլիթ Հովսեփյան; Հավելված; Ինքնակենսագրություն: Խոսք երիցս երանելի ուսուցիչ Անանիա Շիրակացու՝ իր կյանքի որպիսության մասին; Հայտնության ճառը; Մաթեմատիկոս Անանիա Շիրակացու աշխատություն մեր տիրոջ և փրկչի հայտնության առթիվ; Զատկի ճառը: Անանիա Շիրակացու տիրոջ Զատկին նվիրված տոմարական աշխատությունը; Թվաբանական խնդիրներ; Առաջին խնդիր; Երկրորդ խնդիր; Ութերորդ խնդիր, Տասներորդ խնդիր, Քսաներորդ խնդիր; Քսանմեկերորդ խնդիր; Քսաներեքերորդ խնդիր; Խրախճանականք; [Անանիա Շիրակայնող համարողի] [Խրախճանականք]; Խրախճանական առաջին; Խրախճանական երկրորդ; Խրախճանական երրորդ; Խրախճանական չորրորդ; Խրախճանական վեցերորդ; Խրախճանականներ; Հինգերորդ խրախճանական; Վեցերորդ խրախճանական; Գրիգոր Մագիստրոսի նամակն ուղղված Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոսին:

**ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻՆ
ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒԼՈՒՄ ԵՎ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆԵՐՈՒՄ**

1853

59. Անանիա Շիրակացի

Անանիայի Շիրականույ յաղագս կատարման համարողութեան և կերպից հարցման // Բազմավէպ. – Վենետիկ, 1853. – ք. 21. - էջ 335. - (ուսումնական. – թուաբանութիւն); - ք. 3. - էջ 48. – ք. 9. էջ 144. - (Ձուարճալիք. – թուաբանական):

1854

60. Անանիա Շիրակացի

Անանիայի Շիրականույ յաղագս կատարման համարողութեան և կերպից հարցման // Բազմավէպ. – Վենետիկ, 1854. – ք. 10. - էջ 160; ք.16. - էջ 256. (Ձուարճալիք. – թուաբանական):

1855

61. Անանիա Շիրակացի

Անանիայի Շիրականույ յաղագս կատարման համարողութեան և կերպից հարցման // Բազմավէպ. – Վենետիկ, 1855. – ք. 19. - էջ 304. - (թուաբանական):

1866

62. Հարցմունք թուաբանականք [Նաև՝ Անանիա Շիրակացին Տրապիզոնում հուլյն հռչակավոր գիտնական Տյուքիկոսի մոտ սովորելու և աշխատությունների (Երկասիրությունների՝ Յաղագս երկնի; Յաղագս չափոյ և կշռոյ; Յաղագս կատարման համարողութեան և կերպից հարցման) մասին] // Սիօն. - Երուսաղէմ, 1866. – ք. 5. - էջ 77. - (Ուսումնական):

63. Անանիա Շիրակացի: Հարցմունք թուաբանականք // Սիօն. - Երուսաղէմ, 1866. – ք. 5. - էջ 78; ք.6. - էջ 94; ք.7. - էջ 108-109; ք. 10. - էջ 157-158; ք. 11. - էջ 174-175. - (Ուսումնականք):

1877

64. Մանդինեան Ա.

[1877թ. Ա.Պետերբուրգում Բ.Պատկանյանի թարգմանած, «բազմակողմանի հետաքրքրական ծանօթութիւններով հրատարակած «Անանիայի Շիրակունիոյ մնացորդք բանից» և «Աշխարհացոյց Է դարու» աշխատութիւնների մասին»] // Փորձ. – Թիֆլիս, 1877. – ք.4 - էջ 317 – 370. - (Մատենախօսութիւն):

1891

65. Թորոսեան Յովհ. Վ.

Անանիա Շիրակացի: [Կյանքը և գործը] // Թորոսեան Յովհ. Ընտիր Զայկագունք: 2-րդ տպագր.: - Վենետիկ, 1891. - էջ 289-294:

1892

66. [Տէր-Սկրտչեան Գալուստ]

[Անանիա Նարեկացու «Երանելոյ հաիր Անանիայի գիր խոստովանութեան յաղագս սուտ կարծացն որ վասն նորա» թուղթը սխալմամբ Անանիա Շիրակացուն վերագրելու մասին] / Սիաբան. // Արարատ. – Թիֆլիս, 1892. – ք. Ա. - էջ 1-18:

1896

67. Ալիշան Ղեւոնդ

Ա. Յեղանակ Ռուբինեանց ժամանակ; Ա. Առաջին ծանօթութիւնք եւ զուգադիպութիւնք հայոց եւ Վենետայ // Ալիշան Ղեւոնդ. Զայ-Վենետ կամ յարընչութիւնք հայոց եւ Վենետայ ի ԺԳ - Դ եւ ԺԵ - Զ դարս.- Վենետիկ, 1896. - էջ. – 1-19: Նաև՝ ավանդագրույց ջրից ոսկի ստանալու գաղտնիքը Անանիա Շիրակացին իմանալու և ուրիշների չհայտնելու պայմանով Վենետիկի տիրակալից խնդրանք դրամի մի երեսին իր պատկերը դնելու վերաբերյալ:

68. Դիտողութիւն մի: [«Արարատ»-ի փետրվար ամսվա մեջ տեղ գտած Անանիա Շիրակացու «Յաղագս ամպոց և նշանաց»- ի որոշ կետերի բացատրության անհրաժեշտության մասին] // Բազմավէպ. – Վե-

Գետիկ, 1896. - յուճիս. - էջ 251:

69. Դուրեան Ե.Վ.

Շիրակացիին երազը // Արձագանք. – Թիֆլիս,- 1896. – ք. 79. – յուճիսի 12. - էջ 3. 4. - (բանասիրական); Մասիս. – Կ.Պոլիս. – ք. 4. – 22 յուճիսի. - էջ 99-104:

70. Թորոսեան Յովի. Վ.

Անանիա Շիրակացի եւ Արարատ թերթին մէկ յաւելուածը // Բազմավէպ. – Վեներտիկ, 1896. – մայիս. - էջ 214 –մ 221. - (Մատենախօսական):

71. Տէր Սկրտչեան Գալուստ

Անանիա Շիրակացի // Արարատ. - Էջմիածին, 1896. – ք. 2. էջ 96-104, ք. 3. - էջ 143-152, ք. 4. - էջ 199-208, ք. 5. - էջ 292-296, ք. 6. - էջ 336-344:

Բովանդ.-ից` Յաղագս ամպոց եւ նշանաց; Յաղագս հարցման եւ լուծման; Անանիայի յաղագս կատարման հարմարողութեանն եւ կերպից հարցման; Յաղագս շրջագայութեան երկնից` թե որպէս իմաստասիրացն թուեցաւ. Անանիայի Շիրակացւոյ ասացեալ:

1897

72. [Անանիա Շիրակացի: Պրոֆ. Կոնիքիրը կը հրատարակէ ի թերթին Byz Zeitsch. 1987, էջ 572, Անանիա Շիրակացւոյ (է դարուն) 1. ինքնակենսագրութիւնը եւ: 2. ճառ ի Չատիկ Տեառն, անգլիերէն թարգմանութեամբ] // Յանդէս ամսօրեայ. – էջ 317. – Վիեննա, 1897. – ք. 10. - էջ 317.- (Այլեւայլք. – նորութիւններ):

73. Անանիա Շիրակացի: Անանիայի Շիրակայնոյ Յամարողի ասացեալ ի Յայտնութիւն Տեառն եւ փրկչին մերոյն ճառը անցեալ տարի նոյ-ին պը. Կոնիքիր անգլիերէն թարգմանութեամբ հրատարակեց “The Expositor” թերթին մէջ կենսագրական յառաջաբանով եւ ծանօթութեամբ] // Յանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա, 1897. – ք. 1. - էջ 26. - (Այլեւայլք նորութիւններ):

74. Զարպիանալեան Գարեգին

Անանիա Շիրակացի // Ջարպիհանալեան Գարեգին. Հայկական հին դպրութեան պատմութիւն: (Դ - ԺԳ դար); Բարձր. դպր. համար: 3-րդ տպագր. – Վենետիկ: Տպ. Մխիթարեան, 1897. - էջ 456 – 465:

Բովանդ.-ից` Անանիա Շիրակացի; Իր վարքը; Անանիայի գրուածները; Աստղաբաշխութիւն; Շիրակունոյն աստղաբաշխական կարծիք և դրութիւն; Ազգին մեջ ունեցած յարգը իր գրուածոց; Ժամանակագրութիւն; Յաղագս կշռոյ և չափուց; Անհարազատ և անծան գրուածք Անանիայի անուամբ; Ազգային պատմչաց թուոյն մէջ յիշուիլը; Իր անձը:

1901

75. Ալիշան Ղեւոնդ

Անանիա Շիրակացի: [VII դար: մաթեմատիկոս] // Ալիշան Ղևոնդ. Հայապատում Պատմիչք եւ պատմութիւնք հայոց; Մաս I - Վենետիկ; 1901. - էջ 167-168:

76. Ալիշան Ղեւոնդ

Անանիայի Շիրակունացոյ ու վասն որպիսութեան կենացն. «Ես Անանիա Շիրակունացի, որ բովանդակեցի ...» // Ալիշան Ղևոնդ. Հայապատում: Մաս Բ. – Վենետիկ, 1901. - էջ 232-233:

77. Խաչկոնց Դ.

Հայոց կրօնական բանաստեղծութիւն [նաև` հայ հին մատենագրութեան պատմութեան մէջ «համարողական ու թուաբանական գիտութեան հետամուտ, հայոց մեջ առաջին աստղագիտութեան, իմաստասիրական ու ուսումնական գիտութեանց մեջ եզակի դեմք մը»` Անանիա Շիրակացին, «Է դարու Շարականագիրներէն» մեկը հանդիսանալու մասին] Լոււնայ. – Թիֆլիս. – 1901 Գիրք Բ. - էջ 305-368:

1903

78. Մ.Խորենացոյ պատմութեան ժամանակի մասին [Նաև` Ս.Ղազարի Մատենադարանի ճառընտիրի մէջ` Անանիա Շիրակացու ծննդւան և Ջատկի ճառերի, «Քրօնիկոն» աշխատութիւնը Անաստաս կաթողիկոսի պահանջով գրվելու, Ասողիկը ժամանակագրական շատ տեղեկութիւններ Շիրակացուց վերցնելու մասին] // Հանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա, 1903. – թ. 1. էջ 30-32; Թ. 2. - էջ 34-36:

1904

79. Խալաթեանց Գր.

«Յայոց հաստատութեան ժամանակի» առիթով: [Անանիա Շիրակացու տոմարագիտական բովանդակությամբ «Զատկի ճառ»-ի մասին] // Յաւդէս ամսօրեայ – Վիեննա, 1904. – ք.5 - էջ 156-157:

80. Խալաթեանց Գրիգոր

Յիպպողիտեայ ժամանակագրութեան հայ թարգմանութեան վրայ; [Նաև՝ «Յամբաւաւոր գիտուն ուսողագէտն ու աստղաբաշխը՝ Անանիա Շիրակացին Յիպպողիտեայ ժամանակագրութեան հետ» չիամաձայնվելու մասին] // Յանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա, 1904. – ք. 1-2. էջ 46-48:

1905

81. Սահակեան Դ. Կ. Տ.

Դիտողութիւններ [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Կարթ ծիրանագոլ» խոսքը Դ.Դ.Վ. Ալիշանի «Յին հաւատք Յայոց»-ի մեջ հիշատակվելու մասին] // Բազմավէպ. Վենետիկ, 1905. – Թ. 11. - էջ 512-513. - (Յայրենագիտական):

1908

82. Ֆերհարեան Ե. Պետրոս

Անանիա Շիրակացոյ անտիպ էջերէն: (Կը հրատարակենք « Անանիայի Շիրակունւոյ համարողի թիւք որչափութեան տանց Յին Կտակարանաց» եւ «Նորին թիւք որչափութեանց Նոր Կտակարանաց») // Յանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա, 1908. – ք. 1, էջ 20-23:

1911

83. Կիւլէսէրեան Բաբգէն վարդապետ

Յայ տղու առաջին դասագիրքը [Պյութագորասի համարողական արվեստը գնահատող, հայ մատենագիտության մեջ «Իբր թուագէտ և չափագէտ միակ դէմքը» հանդիսացող Անանիա Շիրակացին «Քերական» կոչվող դասագրքի հեղինակ ճանաչվելու մասին] // Անահիտ. – Փարիզ, 1911. – Թ.1-2 էջ 72-76:

1914

84. Չամիհեան Արահամ

Անանիա Շիրակացի: Գիտական// Չամիհեան Արր. Հայ գրականության պատմություն: Մաս Ա. – Նոր-Նախիջևան, 1914.- էջ 119-124:

Բովանդ.-ից` Կեռանքը; Գործերը; Յաղագս հարցման եւ լուծման: [Թվաբանական ժողովածուի մասին]; Յաղագս շրջագայության երկնից; [Տեղեկություններ տիեզերքի կազմության մասին]; Յաղագս ամպոց եւ նշանաց; [Բնության նշանների, կենդանիների բնագրական շարժումների մասին]; Յաղագս երկնի; Յաղագս կշռոց եւ չափուց; Ժամանակագրություն:

1926

85. Մանանդյան Յ.

Յունաբան դպրոցը եւ նրա զարգացման շրջանները // Հանդես ամսօրեայ. – Վիեննա, 1926. – ք. 9-10, էջ 438-445:

Բովանդ.-ից` Անանիա Շիրակացին օգտուել է Արիստոտելեան իմաստասիրության հնագույն հայ թարգմանություններից:

1927

86. Մանանդյան Հակոբ

Նյութեր հին Հայաստանի տնտեսական կյանքի պատմության: Շիրակացու կշիռները յեվ «պայուսասիկ»-ը [«Յաղագս կշռոց և չափոց» գրվածքի մեջ]; «Ապուռիշի» [բառի բացատրությունը]; «Չրփաքար», «չրփայքար»; «Դահեկան»-ը Շիրակացու թվաբանական խնդիրների մեջ; «Ասարիոն» յեվ «սապարիոն» // Տեղեկագիր / ՀԽՍՀ Գիտութ. յեվ Արվեստի ինստիտուտի. - Ե., 1927. – ք. 2. - էջ 29-42:

1928

87. Մանանդյան Յ.

Յունաբան դպրոցը եւ նրա զարգացման շրջանները [Նաև` ըստ Գալուստ Տեր Մկրտչյանի «Անանիա Շիրակացի» ուսումնասիրության. թարգմանությունը Շիրակացուն չպատկանելու, «Յաղագս շրջագայության երկնից» աշխատության համար գլխավոր աղբյուր հանդիսանալու մասին] // Հանդես ամսօրեայ. – Վիեննա, 1928. – ք. 1.- էջ 25-30:

Բովանդ.-ից` Արիստոտելի «Պատմություն յաղագս աշխարհի» գրվածքի

հայերեն թարգմանութեան ժամանակաշրջանը:

88. Մանանդյան Հակոբ

Նյութեր Հին Հայաստանի տնտեսական կյանքի պատմության (II) [Նաև՝ Մխիթար Գոշի «Դատաստանագրքում» հիշատակված «ոսկեդահեկան»-ի կշիռը Անանիա Շիրակացու մոտ որպես բյուզանդական «դահեկան»-ի կշիռ ներկայացվելու մասին] // Հ.Խ.Ս.Հ. Պետ. Համալս. գիտ. տեղեկագիր. – 1928. – թ. 4. - էջ 43 – 82:

Ամփոփ.՝ ռուս.:

Բովանդ.-ից՝ «Պօտատ» = Botaniates, վրց. potonat, patinat.

1930

89. Ակինեան Կ. Ն.

Մովսէս Խորենացույ ողբը Ղեւոնդ Երեցի պատմութեան վերջաբանն է [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Առ խոստացեալսն» գրուածքէն] ընդարձակ հատված տեղ գտնելու մասին] // Հանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա, 1930. – թ. 1, 2. - էջ 8-41:

1931

90. Բահաթրյան Բ.

«Հին եգիպտական» Անանիա Շիրակացու և ժողովրդական հաշվումների ու խնդիրների մանությունը // Տեղեկագիր / ՀՍԽՀ Գիտ. ինստ. – 1931. – թ. 1. - էջ 249-263:

1932

91. Անանիկեան Ս. Յ.

Նարեկացին և Նարեկը: [Արևմուտքի հետ ունեցած հոգևոր կապի մասին նաև՝ Անանիա Շիրակացու աստղագիտության վկայությունը] // Անանիկյան Ս.Յ. Քննական ուսումնասիրություններ, - Նյու-Յորք, 1932. - էջ 120-152:

1933

92. Աղանունի Սկրտիչ եպս.

Անանիա Շիրակացիին Յաղագս կատարման համարողութեան եւ կերպից հարցման գործին տպագրութիւնը Ս.Աթոռոյ մէջ // Սիրն. - Երուսաղէմ, 1933. – ք. 1. - էջ 380-381. (Նախնիք):

93. Գետնաչափութիւն, մաս, մղոն, ասպարէզ (արադիոն) հին հայկական աղբիւ[ր]ներու համաձայն: Նպաստ մը աշխարհագրութեան ու յոյն եւ հայ քաղաքակրթական յարաբերութիւններու պատմութեան [Յանն Ֆոն Սթիկի ուսումնասիրությունը Մովսէս Խորենացու «Աշխարհացոյց»- ի նվիրվելու և Անանիա Շիրակացու «Յաղագս ընթացից արեգական» գրվածքը հունական աղբյուրներին մոտ լինելու մասին] // Յանդէս անսօրեայ. – Վիեննա, 1933. – ք. 3-6, էջ 281 - 282; ք. 7-8, էջ 511 – 512; ք. 9-10, էջ 583-588

1934

94. Մանանդյան Հակոբ

Երատոսթենեսի ստադիոնը յեվ պարսից ասպարեսը / ՀՍԽՀ Լուսժողովմատ. - Ե.: Հրատ. Մելքոնյան ֆոնդի, 1934. - 66 էջ:

Վիեննայի համալսարանի պրոֆեսոր Յանն Ֆոն Սթիկի կարծիքը: Նաև՝ Անանիա Շիրակացուն վերագրված աշխատությունների մասին:

1937

95. Ակիճեան Հ.Ն.

Եւկլիդէայ տարերք երկրաչափութեան հայ մատենագրութեան մէջ [Նաև՝ հունարեն բնագրից Անանիա Շիրակացու ուսուցիչ Տյուքիկոսի կողմից արված թարգմանության մասին] // Յանդէս անսօրեայ.- Վիեննա, 1937.- ք. 6-8.- էջ 226-242:

96. Քասունի Եղիա Ս.

Անանիա Շիրակացի մեծ դաստիարակը // Հայաստանի կոչնակ. – Նյու Յորք, - 1937. – ք. 28. – 10 յուլիսի. - էջ 672-674; ք. 29. – 17 յուլիսի. - էջ 696-698:

1939

97. Աբրահամյան Աշ.

7-րդ դարի հայ գիտնական Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագիրքը // Գիտ. աշխատություններ / Յերևանի պետ. համալս. – 1939. – հտ. XI. - էջ 245-274:

98. Աբրահամյան Աշ.

Շիրակացու աշխատությունների նոր ընդորինակությունները // Գրական թերթ. - Ե., 1939. – ք.1 – հունվ. - էջ 3:

99. Անանիա Շիրակացի

Անանիայի խոստումն աշակերտացն և առաջին գլուխ // Գիտ. աշխատ. / Յերևանի Պետ. համալս. – 1939. – հտ. XI. - էջ 249-269:

100. Անանիա Շիրակացի: Անանիայի յաղագս կատա(ր)ման համարողութեանն և կերպից հարցմանն // Գիտ. աշխատ. / Յերևանի Պետ. համալս. – 1939. – հտ. XI. - էջ 269-274:

1940

101. Աբրահամյան Աշ.

Շիրակացու թվաբանության դասագիրքը: // «Խորհրդ. մանկավարժ». Ե., 1940. – ք. 2. էջ 83-88:

102. Մովսիսյան Ա.

Անանիա Շիրակացին որպես մանկավարժ // «Սովետ. մանկավարժ». Ե., 1940. - ք. 11. - էջ 96-103:

103. Մովսիսյան Աբ.

Հայագիր ժողովրդական դպրոցների ծագումը // Գիտ. աշխատ. / Յերևանի Պետ. համալս. – 1940. – հտ. XIII.- էջ 363-464:

Բովանդ.-ից` Այդ դպրոցների բովանդակությունը [Եան` Անանիա Շիրակացու այբբենարանի առաջին հեղինակ լինելու վերաբերյալ Բ. Բ. Գյուլեսերյանի արտահայտած կարծիքի անհավանականության մասին]:

104. Մովսիսյան Աբ.

Վանական տարրական յեվ բարձր տիպի դպրոցները [Եան` Անա-

նիա Շիրակացու՝ ուսուցիչ, դաստիարակ և դասագիրք կազմող լինելու հանգամանքի մասին] // Գիտ. աշխատ. / Յերևանի Պետ. համալս. – 1940. – հտ. XIII. - էջ 403-420:

1941

105. Հայրապետյան Ա.

Անանիա Շիրակացու կյանքն ու գործունեությունը: // Գիտական նյութերի ժողովածու / Մատենադարան.- 1941.- թ. 1.- էջ 1-17:

Բովանդ.-ից՝ Անանիա Շիրակացու աշխատությունները:

1944

106. Աբեղյան Մանուկ

Անանիա Շիրակացի: Ինքնակենսագրությունը; Երկերը: «Անանիայի Շիրակայնույ համարողի ասացեալ ի յայտնութիւն տեառն և փրկիչին մերոյ»; Անանիայի Շիրակայնույ Համարողի ասացեալ ի զատիկն տեառն»; «Անանիայի Շիրակայնույ Համարողի յաղագս կշռոց և չափուց»; «Յաղագս հարցման և լուծման»; «Անանիայի Շիրակայնույ Համարողի առ խոստացեալն»; «Աշխարհացոյց»; Անանիայի տիեզերական տեսությունը; Անանիայի երկերի գրական և կուլտուրական արժեքը // Աբեղյան Մանուկ. Հայոց հին գրականության պատմություն: Հտ. 1. Ե., 1944. - էջ 373-387:

1946

107. Աբեղյան Մանուկ

Վերածնությունը հայոց հին գրականության մեջ: [Եան՝ Անանիա Շիրակացու կարծիքի մասին] // Աբեղյան Մանուկ. Հայոց հին գրականության պատմություն: Հտ.2. - Ե., 1946. - էջ 570-572:

108. Աբրահամյան Աշ.

Հայ կուլտուրայի գանձարանը [Եան՝ Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտություն և տոմար», «Մատենագրություն» աշխատությունները և մի քանի մանր տեքստեր Մատենադարանի կողմից հրատարակվելու մասին] // Էջմիածին. – 1946. - ապրիլ-մայիս. - էջ 25-32, լուսանկ.:

109. Պետրոսյան Գ. Բ.

Անանիա Շիրակացու թվաբանական դասագիրքը և նրա նշանակությունը նաթեմատիկայի պատմության համար // Տեղեկագիր: Հաս. գիտ. / Հայկ. ՍՍՌ Գիտ. Ակադեմիա. – 1946. – թ. 11-12. – էջ 19-45. – անփոփ. ռուս, անգլ.:

110. Պետրոսյան Գ. Բ.

Հովհաննես Սարկավազի «Անկլինալոր թուեր»-ը [Անանիա Շիրակացուն վերագրելու հարցի շուրջ Թ. Հ. Թումանյանի և Ա. Գ. Աբրահամյանի արտահայտած տեսակետների, նրան չպատկանելու, 1084թ. Սարկավազ վարդապետի՝ անշարժ տոմար մշակելու և հաստատելու հարցում Շիրակացուց օգտվելու մասին] // Տեղեկագիր: Հաս.գիտ. / ՀՍՍՌ ԳԱ.- 1946.- թ. 4.- էջ 23-29:

111. Պետրոսյան Գ. Բ.

Հովհաննես Սարկավազի «Անկլինալոր թուեր»-ի աղյուսակների բովանդակությունը և օգտագործված հավանական աղբյուրները. [Եան՝ Անանիա Շիրակացու տոմարական, աստղաբաշխական ու թվաբանական աշխատություններից օգտվելու մասին] // Տեղեկագիր: Հաս. գիտ. / ՀՍՍՌ ԳԱ.- 1946.- թ. 4.- էջ 29-41: Անփոփ.՝ ռուս., անգլ.:

1947

112. Աբրահամյան Աշ.

Շիրակացու աշխատությունների հարազատության հարցի շուրջը: [Ի պատասխան՝ Ա. Աբրահամյանի «Անանիա Շիրակացու մատենագրությունը» գրքի վերաբերյալ «Տեղեկագիր» 1947թ. թ.3-ում տպագրված Լ.Սեմյոնովի գրախոսությանը] // Տեղեկագիր: Հաս.գիտ. / ՀՍՍՌ ԳԱ. – 1947. – թ. 6. – էջ 87-91:

113. Անանիա Շիրակացի: [Ստեղծագործական ուղին] / Յ.Ե.Ս. // Ջարթօնք. - Բեյրութ, 1947. – թ. 212. – 1 օգոստ. - էջ 2:

114. Պարսունյան Պ.

Անանիա Շիրակացի // Ջարթօնք. - Բեյրութ. – 1947. – 1 օգոստ. – թ. 212. - էջ 2 – (Մեր հին փառքերեն):

115. Սեբուլայ Յ. Օ.

Նոր Կտակարանի գրքերու կարգը հայոց քոլ [Նան՝ Անանիա Շիրակացու «Թիւք որչափութեան տանց Յին ու Նոր Կտակարանաց» աշխատության մասին] // Հանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա. – 1947. – ք. 3. – էջ 179-190:

1948

116. Աբրահամյան Աշ.

Ռուս ժողովուրդը և Մոսկվան միջնադարյան հայ մատենագրության մեջ [Նան՝ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»- ուն սլավոնների մասին՝ համառոտ և ընդարձակ խմբագրություններով, հիշատակվելու մասին] // Գիտ. աշխատ. / Երևանի Պետ. համալս. – 1948. – հտ. XXVII, - էջ 211-235:

1950

117. Ակինեան Հ. Ն.

Եղիշէ եւ Անանիա Շիրակացի [Եղիշէ վարդապետ Կողբացին Անանիա Շիրակացու «Առ խոստացեալսն» գրուածքին ծանոթ լինելու և նրան աշակերտելու հավանականության մասին] // Հանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա. – 1950. – ք. 10 – 12. - էջ 385-422:

1951

118. Մուրադյան Գուրգեն

Գրիգոր Մագիստրոսի թղթերը: (Մի գլուխ ավարտական շարադրությունից) [Նան՝ Անանիա Շիրակացու «Քրոնիկոն»-ի մասին] // Էջմիածին. – 1951. – ք. 11 – 12.- էջ 53-55:

119. Սեմյոնով Լ.

Սարկավագադիր տոմարը: [Նան՝ Անանիա Շիրակացու դերը տոմարագիտության մեջ] // Էջմիածին. – 1951. – ք. 1-3. - էջ 46-49:

1951

120. Աբրահամյան Աշ.

Սամվել Անեցու տոմարական և տիեզերագիտական աշխատու-

թյունը [Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտութիւն և տոմար»-ից օգտվելով՝ «Մեկնութիւն տոմարի» վերնագրով աշխատություն ստեղծելու մասին] // Էջմիածին. – 1952. – հունվար. - էջ 30-36; փետրվար. - էջ 34-48:

1953

121. Մանանդյան Դ.

Միջօրեագծի և երկրի մակերեսի աստիճանական չափումները ըստ հին հայկական աղբյուրների [«...Յաղագս ընթացից արեգական և համարոյ չափուց»- ը Անանիա Շիրակացու գրչին չապատկանելու մասին] // Տեղեկագիր: Դաս. գիտ. / ՅՍՍՌ ԳԱ. – 1953. ք. 6. - էջ 30 – 31:

122. Սեմյոնով Լ.

Ամանոր [Եան՝ Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագրություն և տոմար» աշխատության մասին] // Էջմիածին. – 1953. – հունվար. - էջ 25-30. - (Պատմա - բանասիրական):

123. Սեմյոնով Լ.

Անանիա Շիրակացին որպես աստղաբաշխ // Ջարթոնք. - Բեյրութ, 1953. – ք. 33. – 3 նոյեմբ. - էջ 2, լուսանկ.: ք. 34. – 4 նոյեմբ. - էջ 2 ; ք. 35. – 5 նոյեմբ. - էջ 2. - (Դայ մեծ գիտնական):

124. Սեմյոնով Լ.

Անանիա Շիրակացին որպես աստղաբաշխ // Էջմիածին. – 1953. – հուլիս-օգոստոս. - էջ 22-25:

1954

125. Դակոբյան Թ.Խ.

Դիտողություններ 7-րդ դարի «Աշխարհացույց»- ի մասին: [Անանիա Շիրակացու] // Գիտ. աշխատություններ / Երևանի Վ.Ս.Մոլոտովի անվ. համալս., աշխարհագր. գիտ. սերիա, 1954. – պրակ 1. – հտ. 43. - էջ 116-149: Ամփոփ. ռուս.:

126. Սեմյոնով Լ.

Լուսնի տեսանելի շարժումը: [Եան՝ Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտութիւն և տոմար» աշխատության մասին] // Էջմիածին. – 1954.

– ք. 12. - էջ 35-38:

127. Սենյոնով Լ.

Վերադրաց շրջան: [Լուսնի օրը որոշելու կանոնների ստեղծման գործում նաև Անանիա Շիրակացու ներդրման մասին] // Էջմիածին. – 1954. – ք. 1 - էջ 27-31:

1955

128. Աբրահամյան Աշ.

Եօթներորդ դարի հայ գիտնական Անանիա Շիրակացի: [Կյանքը և գործունեությունը] // Աբրահամյան Աշոտ: Եօթ դասախոսություններ: (Հայագիտական). - Անթիլեաս-Լիբանան, 1955 - էջ 38-58; Էջմիածին. – 1955. – օգոստոս. - էջ 40-47; սեպտեմբեր. - էջ 43-49; Հասկ. - Բեյրութ, 1955.- ք.1. – յունուար. - էջ 93-97:

129. [Ազատյան Թ.]

Անանիա Շիրակացի // Ջարթօնք. - Բեյրութ. – 1955. – ք. 159. – 5 ապր. - էջ 2; ք. 160. – 6 ապր. - էջ 2. - (Մեր մատենագետները):

130. Առաքելյան Առաքել

Անանիա Շիրակացի // Գիտական աշխատությունների ժողովածու / Հայկ. ՍՍՌ Խ.Աբովյանի անվ. հայկ. պետ. մանկավարժ. ինստ. – 1955. – ք. 4. - էջ 23-52:

131. Լափաճյան Սեդրակ

Անանիա Շիրակացիի տոմարագիտական աշխատությունները // Հասկ. - Բեյրութ. – 1955. – թիվ 1. - էջ 21-25, ք. 2.- էջ 58-64:

132. Սենյոնով Լ .

Աստղաբաշխական երկրաչափություն: [Անանիա Շիրակացին որպես աստղաբաշխ] // Էջմիածին 1955. – ք. 1. – էջ 29-34:

1956

133. Ակիմեան Հ. Ն.

Դավիթ Անյաթ եւ Դավիթ Հարքացի: Յունաբան դպրոցի թարգմա-

նիչներն ըստ հայ աւանդութեան ու Ջ. - Է. դարու Դաւիթ Իմաստասէրները [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Մատենագրութիւն»-ից մի հատված՝ ուղղված ժամանակի մոլեռանդներին («Ոչ ոք եղև շնորհակալ եւ մեշարող իմոյ աշխատութեան, քանզի եւ ոչ սիրող իսկ է ազգ մեր իմաստից եւ գիտութեանց, այլ ծոյլք են եւ ձանձրացողք») ներկայացվելու մասին] // Յանդէս ամսօրեայ. – Վիեննա, 1956. – ք. 7-8. - էջ 301-320:

134. Հակոբյան Թ.Խ.

Հայկական լեռնաշխարհի բնությունն ըստ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»- ի // Գիտական աշխատություններ / Վ.Մ. Մոլոտովի անվ. Երևանի պետ. համալս. – 1956. – Հտ. 58: Աշխարհագրական գիտությունների սերիա: Պր. 3. - էջ 3-21: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1957

135. Եզանյան Ա.

XIX դարի մի քանի հայ մաթեմատիկոսների մասին [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու] // Գիտական աշխատութ. ժողովածու / Հայկ. պետ. հեռակա մանկ. ինստ. – 1957. – ք. 4. – պրակ. 1 - էջ 65-104:

136. Խրլոպյան Գ.

Անանիա Շիրակացի: (Մանկավարժական հայացքների մասին) // Սովետ.Մանկավարժ. – 1957. – ք. 12. - էջ 22-28:

137. Նավասարդյան Ա.

Անանիա Շիրակացի // Սովետ. դպրոց. – 1957. – ք. 11. – 14 մարտի. - էջ 4, լուսանկ.:

1959

138. «Անանիա Շիրակացի» [վերնագրով աշխատությունը Ա. Աբրահամյանի; Բ.Ե. Թումանյանի; Ստ.Սելիք Բախշյանի հեղինակությամբ լույս ընծայվելու մասին] // Անդաստան. - Փարիզ. – 1959. - ք. 10. - էջ 201.- (Գրքեր):

139. «Անանիա Շիրակացի» [Իվան Յակովլևիչ Դեպմանը 1954թ.

Լենինգրադում հրատարակած «Պատմվածքներ մաթեմատիկայի մասին» իր գրքում՝ Անանիա Շիրակացու վերաբերյալ // Անդաստան. - փարիզ, 1959. - ք. 10. - էջ 201. - (Գրքեր):

140. Անասյան Հակոբ

Անանիա Շիրակացի: [Կյանքը և ստեղծագործությունը] // Անասյան Յ.Ս. Հայկական մատենագրություն: Հտ. Ա. - Ե., 1959. - էջ 731-774:

141. Խրլոպյան Գ.

Անանիա Շիրակացու բնափիլիսոփայական հայացքները // Պատմա-բանասիր. հանդես. - 1959. - ք. 2 - 3. էջ 131-148: Ամփոփ.՝ ռուս.:

142. Խրլոպյան Գ. Տ.

Շիրակացու իմացաբանական հայացքները // Տեղեկագիր հաս. գիտ. / ՅՍՍՌ ԳԱ - 1959. - ք. 7. - էջ 47-60:

143. Համամիութենական կոնֆերանս: [Մոսկվայում տեղի ունեցած բնական գիտությունների և տեխնիկայի պատմության կոնֆերանսում նաև՝ Ա. Աբրահամյանի՝ « VII դարի մշակման գիտնական Անանիա Շիրակացու նորահայտ աստղագիտական աղյուսակները» թեմայով զեկուցման մասին] // Երևան. - 1959. - ք. 116. - 13 հունիսի - էջ 3

144. Միքայելեան Վ.

Անանիա Շիրակացի: Միջնադարի մեծ գիտնականը // Ջարթօնք. - Բեյրութ. - 1959. - ք. 68. - 15 դեկտ. - էջ 2, 4:

145. Միքայելեան Վ.

Միջնադարի մեծ գիտնականը [Անանիա Շիրակացու մասին] // Լրաբեր. - - Նիւ-Յորք, 1959. - ք. 46. - 27 հոկտ. - էջ 1 - 2; Երևան. - Սոֆիա, 1959. - ք. 50. - 6 նոյեմբ. էջ 3, ք. 51. - 7 նոյեմբ. - էջ 3:

1960

146. Աբրահամյան Ա.Գ.

Շիրակացու աստղագիտական նորահայտ աղյուսակները // Բնագիտ. և տեխնիկայի պատմությունից / Գիտ. աշխատ. ժողովածու. - 1960. - ք. 1. - էջ 50-73: Ամփոփ.՝ ռուս.:

147. Թահմիզյան Ն.

Մի էջ հայկական վաղ միջնադարյան երաժշտական տեսությունից [Անանիա Շիրակացու համամասնությունների տասնակարգյան աղյուսակի մասին] // Բանբեր Մատենադարանի. – 1960. – թ. 5. – էջ 43-76: Ամփոփ.՝ ռուս.:

Բովանդ.-ից՝ Տասնակարգյան աղյուսակը ծանոթ էր արդյոք վաղ միջնադարյան հայ գիտնականներին

1961

148. Կիրակոս Գանձակեցի

Կիրակոս վարդապետին համառօտ պատմութիւն ժամանակաց ի սրբոյն Գրիգորէ մինչեւ ցյետին աւուրս թեւացեալ: Համառօտ պատմութիւն և ցոյցք անուանց սրբոյն Գրիգորի և որք յետ նորա յաջորդեցն զաթոռ նորա: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու տոմարական արվեստի մասին] // Կիրակոս Գանձակեցի. Պատմություն հայոց: - Ե., 1961. - էջ 10-120:

1962

149. Աբրահամյան Ա.Գ.

Անանիա Շիրակացու Լուսնի պարբերաշրջանների աղյուսակները; - Անանիա Շիրակացի // Անանիա Շիրակացու Լուսնի պարբերաշրջանները. - Ե., համալս., 1962, էջ 29-52:

150. Եզանյան Ա.Մ.

«Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագիրքը» // Տեղեկագիր / Հայկակ. հեռակա Մանկավարժ. ինստ. – 1962. – թ.1. – էջ 159-188: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1963

151. Անանիա Շիրակացի: [Կենսագրություն]; Անանիա Շիրակացու երկերը: «Ի յայտնութիւն Տեառն եւ փրկչին մերոյ»; «Ի զատիկն Տեառն»; «Յաղագս կշռոյ եւ չափուց»; «Յաղագս հարցման եւ լուծման»; «Առ խոստացեալն»; «Աշխարհացոյց»; Անանիա Շիրակացու երկերի արժեքը // Պատմութիւն հայ մատենագրութեան: Նախաքրիստոնէա-

կան շրջանից մինչև ժ դար: Ա. մաս. (Բ.հրատ.). – Թեհրան, 1963. – էջ 87-93:

152. Սաաթճեան Նշան Պ.

Անանիա վարդապետ Շիրակացի // Չարթօնք. - Բեյրութ, 1963. – ք. 74. – 21 դեկտ. - էջ 2:

1964

153. Աբրահամյան Ա.Գ.

Անանիա Շիրակացու Լուսնի պարբերաշրջանների աղյուսակները; - Անանիա Շիրակացի // Անանիա Շիրակացու Լուսնի պարբերաշրջանները. - Ե.: Երևանի պետ. համալս., 1962.- էջ 29-52:

154. Բարթիկյան Հրաչ

Արատոս Սոլացու ԱՅԿՈՒՆԻ ԱՅԿ կամ ՃՆԻ ՆՉՕՕՅԵԱ աշխատության հին հայերեն թարգմանությունը [Աշխատության հունարեն չափածո բնագիրը և հին հայերեն արձակ թարգմանությունը՝ «Անանիայի Շիրակայնույ համարողի յաղագս ամպոց եւ նշանաց»-ը վերնագրով. ներկայացվելու, Շիրակացուն վերա գրվող երկի հեղինակ Արատոս Սոլացուն համարելու մասին] // Բանբեր Մատենադարանի. – 1964. – ք. 7. - էջ. 331-363. - Ամփոփ.՝ ռուս., անգլ.

155. Չալոյան Վ. Կ.

Անանիա Շիրակացու բնափիլիսոփայական հայացքները // Բնագիտ. և տեխնիկայի պատմությունից. – 1964. – ք. 3. - էջ 142-171: Ամփոփ.՝ ռուս.:

156. Սարուխանյան Ս.

Անանիա Շիրակացու ժամանակն ու մանկավարժական գործունեությունը // Ուսանողական գիտ. տեղեկագիր (Եր. պետ. համալս.). – 1964. – N 10. – պր. 1. - էջ 16-21:

1965

157. Աբրահամյան Ա. Գ.

Անանիա Շիրակացի // Բանվոր. – Լենինական, 1965. – ք. 284. – 2 դեկտ. - էջ 3:

158. Արահամյան Ա. Գ.

Յոթերորդ դարի հայ գիտնական Անանիա Շիրակացի // Հասկ. - Բեյրութ. - 1955. - թիվ. 1. - էջ 17-20. թիվ 2. - էջ 53-57. թիվ 3. - էջ 93-97:

159. Մուրադյան Ա.

Անանիա Շիրակացու բնագիտական հայացքները // Գիտ. տեղեկագիր (Երևանի պետ. համալս.): Պատմա-փիլիսոփայական գիտ. սերիա, Հտ. 96, պր. 8. - 1965, էջ 77-84:

160. Սաաթեան Նշան Պ.

Անանիա Շիրակացի // Ջարթօնք. - Բեյրութ., - 1965. - թ. 1. - 12 փետր. - էջ 2. - (Միջնադարեան գիտուն կղերներ):

1966

161. Արզարյան Գ. Վ.

Անանիա Շիրակացի // «Հայրենիքի ձայն».- 1966.- 1 հունվ., թ. 1.- էջ 7-8:

162. Խրլոպյան Գևորգ

Հայ բնագիտության հայրը: [Անանիա Շիրակացի] // Երևան .Սոֆիա / 1966.- թ. 25.- 24 հունիսի. - էջ 2-3:

163. Խրլոպյան Գևորգ

Հայ բնագիտական մտքի ռահվիրան: [Անանիա Շիրակացու մասին] // Գիտություն և տեխնիկա. - 1966. - թ. 1.- էջ 45-49:

164. Խրլոպյան Գևորգ

Փիլիսոփան, մաթեմատիկոսը, աստղագետը, աշխարհագրագետը: [Անանիա Շիրակացու մասին] // Հայաստանի արդյունաբերություն - 1966. - թ. 11. - էջ 78-80:

165. Շտիկյան Ա.

Պատկանյալների տոհմաժառը: [Նաև՝ Քերովբե Պատկանյանը՝ որպես Անանիա Շիրակացու տեքստերի գիտական հրատարակիչ և թարգմանիչ (հայերենից ռուսերեն և հայերենից ֆրանսերեն), ներկա-

յացվելու մասին] // Լրաբեր. հաս. գիտ. – 1966. – ք. 8. - էջ 108-112:

1967

166. Բարթիկյան Հրաչ

Անանիա Շիրակացուն վերագրվող «Ժամանակագրության» և նրա բանաբաղի հարցի շուրջը // Բանբեր մատենադարանի. – 1967. – ք. 8. - էջ 57-77: Ամփոփ.՝ ռուս., ֆրանս.:

1968

167. Աբրահամյան Ա.Գ.

Հայրենի բնագիտության նախահայրը: [Անանիա Շիրակացու մասին] // Լենինյան ուղիով. – 1968. – ք. 8. - էջ 86-94:

168. Թումանյան Բ. Ե.

Տոմարական հարցեր // Հայոց աստղագիտության պատմություն: (XIXդ սկզբից մինչև 1920թ.). - Ե., 1968. - էջ 9-33:

Բովանդ.-ից՝ Հայոց Մեծ և Փոքր թվականների տարեսկզբի հարցի շուրջը: [Ստեփանոս Տարոնեցի Ասողիկի կարծիքը Անանիա Շիրակացու կազմած տոմարի անշարժության մասին և հռոմեական անշարժին զուգահեռ Անաստաս կաթողիկոսի առաջարկությամբ Անանիա Շիրակացին 532-ամյա աղյուսակ կազմելու մասին]:

169. Խաչատրյան Մ. Մ

VII դարի «Աշխարհացոյցի» մասին // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1968. – ք. 4.- էջ 81 – 99 քարտով: Ամփոփ.՝ ռուս.:

Բովանդ.-ից՝ [Ս.Երեմյանի, Ա.Աբրահամյանի, Թ.Հակոբյանի կարծիքների մասին]; Ուսումնասիրելիք նյութի աղբյուրների հարցը; Երկրի ձևի հարցը; Արեգակի, Երկրի և լուսնի համեմատական մեծության հարցը; Ծովի ու ցամաքի փոխաբերության հարցը; Կասպիցն և Մեռձյալ ծովերի հարցը; Տարվա եղանակների և կլիմայական գոտիների հարցը; Անկյանք ծովի մասին; Երկնային սֆերայի կառուցվածքի հարցը; Հակոտնյանների հարցը; [Անանիա Շիրակացու տեսակետների վերլուծություն]:

1969

170. Աբրահամյան Ա. Գ.

«Աշխարհացոյց»- ի հեղինակի պրոբլեմը [Անանիա Շիրակացու հեղինակության հետ կապված փաստեր, ապացույցներ ներկայացնելու մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես.- 1969. – ք. 3. - էջ 226-240: Ամփոփ.՝ ռուս.:

171. Աբրահամյան Ա. Գ.

«Աշխարհացոյց»-ի հեղինակի պրոբլեմը. [Սաթեմատիկոս Անանիա Շիրակացի] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1969. – ք. 3. - էջ 226-240:

Անդրադարձ Մ.Մ.Խաչատրյանի «Վողարի Աշխարհացոյցի մասին» խորագրով // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1968թ. – ք. 4-ում հրապարակված հոդվածին:

172. Գանին Ժ.

Անանիա Շիրակացու տեղայնացման մեթոդը // Սովետ. մանկավարժ. – 1969. – ք. 4 - էջ 77-79:

1971

173. Աբգարյան Գ.Վ.

Շիրակացուն վերագրված «Յաղագս ամպոց և նշանակաց» աշխատության մասին: [1869թ. երկը հայտնաբերել և հրատարակել է Գ. Տեր-Մկրտչյանը] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1971. – ք. 1. - էջ 77-94: Ամփոփ.՝ ռուս.:

174. Բարթիկյան Ջ.Ս.

Դարձյալ Անանիա Շիրակացուն վերագրված «Յաղագս ամպոց և նշանաց» աշխատության մասին [բանավեճ Գ.Աբգարյանի հոդվածի շուրջը]: // Պատմա-բանասիր. հանդես, - 1971.- ք. 4.- էջ 133-150: Ամփոփ.՝ ռուս.:

175. Դանիելյան Է.Լ.

Արիստոտելի տարրերի տեսությունը և Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտությունը» // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1971. – ք. 2. - էջ 217-222:

176. Թումանյան Բ. Ե.

[Անանիա] Շիրակացուն վերագրվող երկու աշխատության մասին // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1971. – ք. 3. - էջ 203-209: Ամփոփ.՝ ռուս.:

177. Թումանյան Բ.Ե.

Շիրակացու 532-ամյա աղյուսակը և հայկական տոմարը // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1971. – ք. 1. - էջ 188-193:

178. Խաչիկյան Լ. Ս.

Չայ բնագիտական միտքը 14- 18-րդ դարերում: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու դերը] // Պատմա-բանասիր. հանդես.- 1971.- ք. 2.- էջ 23-43:

179. Մուրադյան Կ.Ս..

Բարսեղ Կեսարացու «Վեցաիրեայի» [հայերեն թարգմանությունը] և Անանիա Շիրակացու որոշ երկերի տեքստաբանական առընչությունը // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1971. – ք. 3. - էջ 99-107: Ամփոփ.՝ ռուս.:

180. Պետրոսյան Գ. Բ.

«Աշխարհացոյց»-ի հեղինակի առեղծվածը: [Անանիա Շիրակացուն հեղինակ համարելու մասին] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1971. – ք. 10. - էջ 54-60: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1972

181. Աբգարյան Գ. Վ.

Արատոս Սղւացու ԱՅԹՃ Ի ԱՅԹ աշխատության կարծեցյալ թարգմանության մասին [Անանիա Շիրակացուն վերագրելու մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1972. – ք. 4. - էջ 184-199: Ամփոփ.՝ ռուս.:

182. Աղամյան Ս. Գ.

Գալուստ Տեր-Սկրտչյանի արխիվը: [Նաև՝ նշանավոր հայագետը «Արարատ» հանդեսում Միաբան ծածկանունով «Անանիա Շիրակացի» վերնագրով հոդված հրապարակելու մասին] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1972. – ք.6. - էջ 103-104:

183. Անանիա Շիրակացի: [Անանիա Շիրակացի «Աշխարհացոյց»-

ի բնագրից] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1972.- ք.4. - էջ 211-230. - (Հրապարակումներ):

184. Գյուլբուղայան Ա. Վ.

X-XVII դդ. հայերենի ձայնավորների ուղղագրությունը: [Եան՝ Մատենադարանի N 2679 ձեռագրի (Շիրակացի, 981թ.)25-րդ էջում՝ Կոստանդնուպոլսի, 48 Բ-ում՝ Կոստանդնուպալուսի գրված լինելու մասին] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1972. – ք. 4. - էջ 51-63

185. Երեմյան Ա. Տ.

«Աշխարհացոյց»-ի սկզբնական բնագրի վերականգնման փորձ [Անանիա Շիրակացու աշխատության հրապարակման մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1972. – ք. 4. - էջ 209-230:

186. Հայկական մաթյան մը Պրատիսլավիայեն: [Սլովակիայի մայրաքաղաքում հայտնաբերված Անանիա Շիրակացու 16-րդ դ. «Աշխարհագրություն և հայկական առասպելներ» գրքի մասին] : Ստորագր.՝ Թղթակից: // [«Զարթոնք» - Բեյրութ, 1972], 17 հոկտ., ք. 19, էջ 2:

187. Պետրոսյան Գ.Բ.

«Մղոնաչափք» և «Աստղաբաշխական երկրաչափություն» աշխատությունների հարցի շուրջ [Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ի մաս կազմելու հետ կապված Հ.Մանանդյանի; Մ.Խաչատրյանի և Բ.Թումանյանի արտահայտած տեսակետների մասին] // Պատմա-բանասիրական հանդես. – 1972. – ք. 4. - էջ 200-208: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1973

188. Ղազարյան Կ. Ս.

Անանիա Շիրակացու «Աստղաբաշխական երկրաչափության» մասին // Գիտական տեղեկագիր: Բնական գիտ. / Երևանի Պետ.համալս. – 1973. – ք. 1 - էջ 134-136: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1974

189. Աբրահամյան Ա., Թահմիզյան Ն.

Անանիա Շիրակացի: [VII դարի հայ գիտնականի կյանքը և գործու-

ներթյունը] // Հայկական սովետական հանրագիտարան: Հտ.1.- Ե., 1974. - էջ 362-364:

190. Հեքեքյան Ռ.Վ., Ղազարյան Կ. Ա.

Անանիա Շիրակացու աշխատանքները աստղագիտության և ֆիզիկայի վերաբերյալ // Մաթեմատիկական և ֆիզիկական դպրոցում «Սովետ. մանկավարժ» ամսագրի հավելված. – 1974. – ք. 2. - էջ 62-63:

191. Մաթևոսյան Ա. Ս.

Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ը [Անաստաս կաթողիկոսի պահանջով ստեղծված գիտական հարուստ բովանդակությամբ աշխատության մասին] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1974. – ք. 7. - էջ 65-78; ք. 8. - էջ 71-81. - Ամփոփ.՝ ռուս.:

192. Մաթևոսյան Ա.Ս.

Նորահայտ պատառիկներ Անանիա Շիրակացու թվաբանության դասագրքից [Վերլուծություն]: // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1974. – ք. 6 - էջ 65-76: Ամփոփ.՝ ռուս.

193. Օդաբաշյան Ա.Ա.

Նավասարդյան տոնախմբությունների վերապրուկները [Նաև՝ Անանիա Շիրակաց «Տիեզերագիտություն և տոմար» աշխատությունում] // Պատմա-բանասիրական հանդես. – 1974. – ք. 3. - էջ 113-126: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1975

194. [Բարսեղ] Կեսարացու «Վեցօրեան» [Անանիա] Շիրակացու տիեզերագիտական աշխատությունների աղբյուր: [Հրատ. ու առաջաբ. Կ.Ս.Մուրադյանի] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1975. – ք. 3. - էջ 95-114: Ամփոփ.՝ ռուս.:

195. Մուրադյան Կ. Մ.

Ընդհանուր հատվածներ ու սրբագրություններ Կեսարացու և Շիրակացու գործերում // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1975. – ք. 1. - էջ 55-72: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1976

196. Աբրահամյան Ա. Գ.

Անանիա Շիրակացի: [Կյանքը և գործունեությունը] // Հայ մշակույթի նշանավոր գործիչները V-XVIII դարեր. - Ե., 1976. - էջ 111-124:

197. Թումանյան Բ.; Ղազարյան Կ.

Տիեզերքի կառուցվածքը ըստ Անանիա Շիրակացու // Բանբեր Երևանի համալս. - 1976, թ. 3. - էջ 34-43: Ամփոփ.՝ ռուս.:

198. Մկրյան Մ. Մ.

Հայ գրականությունը 6-9րդ դարերում: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու աշխատությունները իր ժամանակի գիտության բոլոր ճյուղերին (պատմություն, աշխարհագրություն, մաթեմատիկա, աստղագիտություն, տոմարագիտություն և այլն) վերաբերելու մասին] // Մկրյան Մ. Մ. Հայ հին գրականության պատմություն (V-X դարեր): Ե., 1976. - էջ 267-281:

199. [Անանիա Շիրակացու խոսքը: (Շատ փափագելով թվաբանության արվեստին, մտածեցի, որ ոչ մի բան չի կարգավորվում առանց թվերի. համարելով (թվաբանությունը) բոլոր գիտությունների մայրը)] // Հայրենիքի ձայն. - 1977. - թ. 22. - 1 հունիսի. - էջ 4; էջմիածին - թ. 7. - էջ 53-54:

Ամփոփ.՝ ռուս.; ֆրանս.:

1977

200. Դավիթիանի Արչիլ

Բարեկամության զուգահեռականներում: [Հոդվածներ]. - Թբիլիսի, «Սաքճոթա Սաքարթվելո», 1977. - 213 էջ:

Բովանդ.-ից՝ էջ 189 - 193. - Հայկական ձեռագրերը պատմում են Թբիլիսիի մասին [Անանիա Շիրակացի, Կիրակոս Գանձակեցի, Մատթեոս Ուռեայեցի]:

201. Դրյուբին Վ.

Վարդապետի կյանքի բանաձևը [Նաև՝ 1918թ. Պետրոգրադում Հ.Օրբելու թարգմանությամբ «7-րդ դարի հայ մաթեմատիկոս Վարդա-

պետ Անանիա Շիրակացու հարցերը և լուծումները» գրքույկի հրատարակության մասին] // Չայրենիքի ձայն. – 1977. – ք. 22, - 1 հունիսի. - էջ 4: Էջմիածին. – ք. 7 - էջ 53-54: Ամփոփ.՝ ռուս., ֆրանս.:

202. Խնդիր Շիրակացու դասագրքից // Չայրենիքի ձայն. - 1977. – ք. 22. – 1 հունիսի, - էջ 4.: Էջմիածին. – ք. 7. - էջ 53-54: Ամփոփ.՝ ռուս.; ֆրանս.:

1978

203. Էյնաթյան Ջ. Ա.

Տոմարական երկու հարց Չակոբ Ղրիմեցու աշխատություններում [Նաև՝ Ադամից Քրիստոս ընկած ժամանակահատվածի վերաբերյալ Անանիա Շիրակացու ժամանակագրության մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1978. – ք. 1. - էջ 115-124: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1979

204. Երնջակյան Նվարդ

Լուսինը հայ ժողովրդական հավատալիքներում և սովորույթներում: (XIX դ. վերջ - XXդ. սկիզբ) [Նաև՝ ըստ Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտություն և տոմար» գրքի] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1979. – ք. 2. - էջ 53-60: Ամփոփ.՝ ռուս.:

205. Թումանյան Բ.

Անանիա Շիրակացու տիեզերագիտական հայացքները // Սովետ. Չայաստան. – 1979. – ք. 1. - էջ 26-27:

206. Մաթևոսյան Արտաշես

Անանիա Շիրակացու «Աշխարհագրութեան» հետ կապված մի քանի հարցեր: [Կլավդիո Պտղոմեոսի, Պապոս Աղեքսանդրացու, Չիպոլիտոս Բոստրացու երկերից հատվածներ օգտագործելու մասին] // Լրաբեր հաս. հիտ. – 1979. – ք. 9. - էջ 78-86: Ամփոփ.՝ ռուս.:

207. Մաթևոսյան Ա. Ս.

Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ի երկրաչափության բաժինը // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1979. – ք. 2. - էջ 163-178: Ամփոփ.՝ ռուս.:

208. Պետրոսյան Գ. Բ.

VII դարի հայկական «Աշխարհացոյց»-ի մասին // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1979. – ք. 2. – էջ 241-246: Ամփոփ.՝ ռուս.:

209. Տվորաշեք Մարիա

Բանախոսություն Անանիա Շիրակացիի մասին [1979թ. ապրիլի 5-ին Ռուսիայի Արևելագիտության ընկերության Յաշի մասնաճյուղի նիստում պրոֆ. դոկտ. Ֆլորիք Թ.Քընփանը «Անանիա Շիրակացի. VII դարի հայ ուսողագետ» թեմայով դասախոսությամբ հանդես գալու մասին] // Նոր կյանք. - Բուխարեստ, 1979. – ք. 18. – 4 մայիսի. - էջ 2, լուսանկ. (Մշակույթ - արվեստ - գիտություն):

210. Քընփան Թ. Ֆլորիքա

[Հատված՝ 1979թ. ապրիլի 5-ին Ռուսիայի Արևելագիտության ընկերության Յաշի մասնաճյուղի նիստում «Անանիա Շիրակացի VII դարի հայ ուսողագետ» թեմայով դասախոսությունից] // Նոր կյանք. - Բուխարեստ, 1979. – ք. 18. – 4 մայիսի. - էջ 2, լուսանկ. (Մշակույթ - արվեստ - գիտություն):

1980

211. Ազրոյան Լևոն

Շիրակացու «Քննիկոնի» առեղծվածը [Արտաշես Մաթևոսյանի ուսումնասիրության մասին] // Ավանգարդ. – 1980. – ք. 55. – 7 մայիսի. - էջ 4:

212. Անանիա Շիրակացին՝ աշխարհաբար [«Մատենագրություն» աշխատության հրատարակության մասին] // Ավանգարդ. – 1980. – ք. 25. – 27 փետր. - էջ 4; Սովետ. Հայաստան. – 1980. – ք. 61. - 11 մարտի. - էջ 4:

213. Բակշի Կիմ

Սեղանին վառվում էր մոմը...: Թանկարժեք սերմեր: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու «Թվաբանություն»-ը դասագրքի մասին] // Բակշի Կիմ. Արժիվ և սուր. - Ե., 1980. - էջ 5-34:

214. Հակոբյան Գ. Ա.

Անանիա Շիրակացի [VII դարի շարականագիր համարվելու մա-

սին] // Հակոբյան Գ.Ա. Շարականների ժանրը հայ միջնադարյան գրականության մեջ: (V – XVդդ). Ե., 1980. - էջ 134-138:

215. Հրաչյան Մ.

«Անանիա Շիրակացի» [Եան՝ հայտնի մաթեմատիկոս Յ.Դեպանը Անանիա Շիրակացու մասին] // Երեկոյան Երևան.– 1980. – ք. 50. - էջ 3

216. Պետրոսյան Գ. Բ.

Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ը // Պատմա-բանասիրական հանդես. – 1980. – ք.2. - էջ 222-220: Ամփոփ.՝ ռուս.:

217. Վարդանյան Ն.

Մշակութային և հասարակական կյանքը սփյուռքում (1979թ. հունվար-դեկտեմբեր) [Եան՝ ապրիլի 5-ին Ռումինիայի Արևելագիտության ընկերության Յաշի մասնաճյուղի նիստում պրոֆ. դոկտ. Ֆլորիքա Թ.Քընփանը « Անանիա Շիրակացի. VII դարու հայ ուսողագետ» թեմայով դասախոսությամբ հանդես գալու մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1980. – ք. 1. - էջ 271-277:

1981

218. Առաքելյան Վ. Դ.

Անանիա Շիրակացի. Մատենագրություն, թարգմանությունը, առաջաբանը և ծանոթագրությունները Ա.Գ. Աբրահամյանի և Գ.Բ. Պետրոսյանի, Երևան, 1979: [«Հայ մատենագիրներ» մատենաշարով առաջին անգամ աշխարհաբարով հրատարակված գրքի թարգմանությունը գիտական պահանջներին չբավարարելու մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1981. – ք. 4. - էջ 295-300:

219. Բարթիկյան Հ. Մ.

Հունական «Հիդիրիա» հանրագիտարանը Հայաստանի և հայերի մասին // Պատմա-բանասիրական հանդես. – 1981. – ք. 2. - էջ 290-299:
Բովանդ.-ից՝ Հտ. 6 [Եան՝ Անանիա Շիրակացու մասին]:

220. Մաթևոսյան Ա.Ա.

Նորից Շիրակացու «Քննիկոն»-ի մասին: [Բանավեճ «Պատմա-բանասիր. հանդես» 1980թ. ք.2-ում տպագրված Գ. Պետրոսյանի «Անանի-

ա Շիրակացու «Քննիկոն»-ը հողվածի առթիվ» // Պատմա-բանասիրական հանդես. – 1981. – ք. 2. - էջ 223-239: Ամփոփ.՝ ռուս.:

221. Պետրոսյան Գ.

Անանիա Շիրակացու թվաբանական աղյուսակների մասին // Լրաբեր. – հաս. գիտ. – 1981. – ք. 6. - էջ 78-85:

1982

222. Ադամեան Մանուէլ

Անանիա Շիրակացի (հայ առաջին բնագետ փիլիսոփան) // Արարատ. - Բեյրութ, 1982. – ք. 1. 1942. – 3 ապր. էջ 2. - (արժեքներու վերագնահատում):

1983

223. Անանիա Շիրակացի

(Սատենագրութիւն հայոց) [Կյանքը և ստեղծագործությունը] / Քաղեց և համադրեց՝ Յակոբ Աղայեան // Արարատ. - Բեյրութ, 1983. – ք. 12320. – 14 օգոստ. - էջ 3-4:

224. Միրզոյան Հրաչյա

Գիտության անխոնջ մշակը: [Սեն Արևշատյանը նաև Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտություն» աշխատությունների թարգմանության մասին] // Գարուն. – 1983. – ք. 5. - էջ 61-62:

225. Պետրոսյան Գ. Բ.

Նորից Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ի մասին // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1983. – ք. 4. - էջ 131-137. - Ամփոփ.՝ ռուս.:

226. Սիմոնյան Կարեն

Անանիա Շիրակացի // Լրաբեր. – Լոս Անջելես, 1983. – ք. 36. – 11 յունիսի. - էջ 5. - (Հոգևոր կանուրջներ):

1984

227. Ալեքսանդրոպուլոս Միցոս

Մատենադարան: [Նաև՝ ճշգրիտ գիտությունների հանրագիտակ

Անանիա Շիրակացին Տրապիզոնում մաթեմատիկոս Տյուքիկոսի մոտ ուսանելու մասին] // Ալեքսանդրոպոլիս Միցոս. Հայերը. - Ե., 1984. - էջ 123-134:

228. [Անանիա Շիրակացու պատմածը իր հույն ուսուցիչ, մաթեմատիկոս Տյուքիկոսի մասին] // Ալեքսանդրոպոլիս Միցոս – Հայերը. - Ե., 1984. - էջ 194:

229. Թահմիզյան Ե.

Անանիա Շիրակացին և Հարության ԱԶ-ԴԿ ութ հարցնակարգերը [և Հոգեգալստյան ու Վարդավառի առաջին օրերի կանոնների երգերը՝ որպես բանաստեղծ - երաժիշտ, հեղինակելու մասին] // Էջմիածին. – 1984. – ք. Ե. - էջ 25-35:

230. Մալխասյանց Ստեփան

Ստեփան Մալխասյանցի նամակները Գալուստ Տեր-Մկրտչյանին: [1902 – 1904, 1906, 1908, 1910 – 1911, 1913 – 1914թթ; Ի նշանավորումն հայկական գրերի ստեղծման 1500-ամյա հորելյանի, «Պատմագիրք հայոց» խորագրով, հինգ հատորով հրատարակելու որոշման մասին: Առաջաբ. և հրապ.] / Ա.Հ.Ջաքարյան // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1984. – ք. 2. - էջ 185-204: Ամփոփումը՝ ռուս.:

Բովանդ.-ից՝ «Հայագիր «Պատմագիրք հայոց» հրատարակության մասին [Եան՝ Անանիա Շիրակացու վերաբերյալ գիրք հրատարակելու նախաձեռնության մասին]:

231. Չամչյան Միքայել

Ծանօթութիւնք: Յերրորդ գիրս // Չամչյան Միքայել. Հայոց պատմություն: (Սկզբից մինչև 1784 թվականը): Հտ. Բ.- Ե., 1984.- էջ 454-570:

Բովանդ.-ից՝ Ի վերայ Անանիայի Շիրակացւոյն - էջ 551:

1986

232. Աբգարյան Գևորգ

Անանիա Շիրակացու «Ժամանակական կանոնը» կամ «Քրոնիկոն»-ը // Բանբեր Մատենադարանի. – 1986. – ք. 15. - էջ 21-43: Ամփոփ.՝ ռուս., ֆրանս.:

233. Երեմյան Սուրեն

Գ. Պետրոսյանի «VII դարի հայկական «Աշխարհացոյց»-ի նոր լուսաբանության մի փորձի մասին» հոդվածի առթիվ // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1986. – ք. 7. - էջ. 53-58

234. Էյնաթյան Ջ. Ա.

Տոմարի և երկնային լուսատուների կապը հայ տոմարագիտական պատմության մեջ [Նաև՝ Անանիա Շիրակացին «Տիեզերագիտություն և տոմար» աշխատության մեջ երկնային մարմինների մասին որոշակի տեղեկություններ հաղորդելու և հայոց տոմարական համակարգի տեսական շարադրանքը, գործնական աստղագիտության հարցերը ճշգրիտ գիտությունների պատմության համար եզակի արժեք ներկայացնող «Պատճեն տոմարի» աշխատության մեջ ամփոփելու մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1986. – ք. 4. - էջ 163-172:

235. Լազարյան Հուսիկ քին.

Հայ Առաքելական եկեղեցու կապերը Ռուս Պրավոսլավ եկեղեցու հետ: [Սկսած Անանիա Շիրակացուց] // Էջմիածին. – 1986. – ք. Է-Ը - էջ 38-41:

236. Մաթևոսյան Ա. Ս.

Ստեփանոս Տարոնացի Ասողիկը և Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ը // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1986. – ք. 3. - էջ 125-133: Ամփոփ.՝ ռուս.:

237. Քալանթարյան Ժենյա

Թուլացող ավանդներ: (Գրական միտքը 6-9-րդ դարերում): [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու մասին] // Քալանթարյան Ժենյա. Հայ գրականագիտության պատմություն. - Ե., 1986. - էջ. 61-67:

1987

238. Վարդանյան Ռ. Հ.

Անանիա Շիրակացու հիշատակարանների մեկնության շուրջը և մի քանի տոմարական – Ժամանակագրական հարցեր // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1987. – ք. 1. - էջ 195-210: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1989

239. Մարտիրոսյան Զ. Զ.

Հայաստանը մետաքսի ճանապարհի խաչուղիներում: [Լևան՝ VI – VIIդդ. դեպի Դվին ձգվող ճանապարհի մասին Անանիա Շիրակացու «Մատենագրություն»-ում պահպանված տեղեկություն] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 1989. – ք. 4. – էջ 85-94: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1990

240. Մաթևոսյան Ա. Ա.

Անանիա Շիրակացու թվաբանության բաժանման գործողությունը // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1990. – ք. 10. – էջ 53-64: Ամփոփ.՝ ռուս.:

1991

241. Սվազյան Զ. Ս.

Արտաշես Ա - ի կողմից Կասպիանե-Փայտակարան մարզի «Նվաճման» հարցի շուրջ [Լևան՝ Անանիա Շիրակացու հիշատակության մասին] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1991. – ք. 3. – էջ 55-59:

242. Ումառյան Ս. Զ.

Հայկական մի հնագույն աստվածություն [Լևան՝ Անանիա Շիրակացու «Տիեզերագիտություն և տոմար» աշխատության մեջ Անահիտ դիցուհին՝ որպես երկնային ջրերի՝ անձրևների հովանավոր հիշատակվելու մասին] // Լրաբեր հաս. գիտ. – 1991. – ք. 5. – էջ 130-135:

1992

243. Մովսիսյան Արտակ

Քաղղեական (բաբելոնյան) աստղագուշակ: (Ըստ Անանիա Շիրակացու) // Գարուն. – 1992. – ք. 4. – էջ 93:

244. Անանիա Շիրակացի: Տիեզերագիտություն; Կենդանատեսակների մասին; Աստղաբաշխության մասին: [Ըստ Անանիա Շիրակացու «Մատենագրություն» 1979թ. տպագրված գրքի] // Գարուն. – 1992. – ք.4. – էջ 94-96:

245. Տեր-Պետրոսյան Լևոն

Խմբագրի կողմից: [Եղիշեի երկի ազդեցությունը Անանիա Շիրակացու տիեզերագիտական օդերևութաբանական, տիեզերագիտական, տոմարագիտական աշխատությունները ստեղծելիս] // Խաչիկյան Լևոն. Եղիշեի «Արարածոց մեկնութիւնը». - Ե., 1992. - էջ 7-18:

1994

246. Մաթեոսեան Արտաշես

Գրիգոր Մագիստրոսը և Անանիա Շիրակացու «Քննիկոն»-ը // Բանբեր Մատենադարանի. - 1994. - ք.16. - էջ 16-30: Ամփոփ.՝ ռուս., ֆրանս.:

1996

247. Թոսունյան Գ.Բ.

Պատմության առաջաբանը: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացին Անաստաս հայրապետի պահանջով հայկական տոմար ստեղծելու գործին ձեռնամուխ լինելու մասին] // Հովհաննես կաթողիկոս Դրասխանակերտցի. Հայոց պատմություն. - Ե., - 1996. - էջ. 7-36; 94-96:

1997

248. [Անանիա Շիրակացու ասույթը] // Հայաստան. - 1997. - ք. 34. - 25 մարտի. - էջ 1:

Բոլոր այն գործերը, որոնք հիմնվում են խախտու հիմքի վրա, ձախողանքով կվերջանան, որովհետև ճարտարությունը ճշմարտությունից դուրս է:

Անանիա Շիրակացի

249. Բրուտեան Գրիգոր

Անանիա Շիրակունու Հայոց վերադիրների աղիւսակը // Էջմիածին. - 1997. - ԹԸ - ք. - էջ 94 94 - 103:

250. Մալխասյանց Ստ.

Ներածություն: [Նաև՝ «Աշխարհացոյց»-ի հեղինակ Անանիա Շիրակացուն համարելու մասին] // Մովսես Խորենացի. Հայոց պատմություն. - Ե., 1997. - էջ 3-63:

251. Ավետիսյան Կառլեն

Ինչ էր ուզում հաղորդել Շիրակացին: (Թվերի գաղտնիքը) [Շիրակացին որպես ծածկագրության վերծանող] // Երրորդ աչք. - [1998]. – ք. 10. - էջ 8; ք. 11. - էջ 12; ք. 12. - էջ 10:

252. Ավետիսյան Կառլեն

Մեքսիկական հնդկացիների տիեզերաճանաչողությունը: (Թվերի գաղտնիքը) [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու Կարիճ կենդանակերպի բնութագիրը] // Երրորդ աչք. - [1998]. – ք.6. - էջ 8:

253. Բրուտեան Գրիգոր

Անանիա Շիրակացու Հայոց վերադիրների աղիւսակը: Մատենադարանի թիւ 2001 ձեռագրի մասին // Էջմիածին.- 1997.- ք. Ը-Թ.- էջ 94-103:

254. Բրուտեան Գրիգոր

Անանիա Շիրակացու ՇԼԲ բոլորակը ըստ հայերէն հնագոյն թղթեաց ձեռագրի // Էջմիածին. – 1998. – ք. Ա. - էջ. – 125-143:

255. Բրուտեան Գրիգոր

Յովհաննէս Սարկավազի ժամանակագրական համակարգը [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու տոմարական բարեփոխումը] // Հանդէս Ամսօրեայ. – Վիեննա, 1998. – տարի. – ք. 1-12. - էջ 2-66:

256. Խաչերեան Լ .Գ.

Հայագիր դպրութեան ճշգրիտ գիտությունների հայր Անանիա Շիրակացին եւ իր մաթեմատիկական դասագրքերը // Հանդէս Ամսօրեայ. – Վիեննա, 1998. – ք. 1-12. - էջ 79-122:

257. Ծանօթագրություններ [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու ժամանակագրական համակարգի մասին] // Հանդէս Ամսօրեայ. – Վիեննա, 1998. – ք. 1-12. - էջ 66-78:

258. Հակոբյան Մելսիմե

«Մաթեմատիկական աշխարհի գեղեցկությունների նախակերպն է»:

[Լույս տեսավ 33 կրթ. և գիտ -ան նախարարության «Մաթեմատիկան դպրոցում» գիտամեթոդական հանդեսի առաջին համարը] / Ի. Կեպլեր // Երկիր. – 1998. – 28 հոկտ.- ք. 8, էջ 7:

259. Միրունյան Կառլեն

Անանիա Շիրակացու տարածության, ժամանակի և շարժման մասին ուսմունքի աշխարհայացքային նշանակությունը // Աշխատություններ / Հայաստանի ԳԱԱ. Փիլիսոփ. և իրավունքի ինստ. – 1998. – Պր. 1. - էջ 39-62:

260. Օրբելի Հովսեփ

Հաղորդակցում Անանիա Շիրակացու հետ: [Մաթեմատիկոսի ստեղծագործության մասին] // Հայաստանի արդյունաբերություն, շինարարություն և ճարտարապետություն. – 1998. – ք.8. - էջ 75-77:

1999

261. Անանիա Շիրակացի: Ա., Բ. Խնդիրներ և Գ. Խրախճանականը // Մադոյան Արշակ. Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի. - Ե., 1999. - էջ 44-45:

262. Մադոյան Արշակ

Անանիա Շիրակացի: [Սիկոլոգյոս Ադոնցի, Ն. Դեպմանի՝ մեծ գիտնականի մատենագրական ժառանգությանը տրված գնահատականների մասին] // Մադոյան Արշակ. Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի. - Ե., 1999. - էջ 43-45:

2000

263. Ասլանյան Սկրտիչ

Տիեզերահամաստախրական տիեզերահամալսարան ըստ Անանիա Շիրակացու վկայութեան // Նայիրի. - Բեյրութ, - 2000. – 11 յունուար. - էջ 7:

2002

264. Խրլոպեան Գեորգ

Հայաստանում քրիստոնեութեան օրինականացման գաղափարա-

կան հիմքերը: [Նան՝ Անանիա Շիրակացու գնահատականը Սուրբ Գրքին] // Բազմավեպ. – Վենետիկ, 2002. – ք. 1-4. - էջ 188-211:

265. Վարդանյան Ռ. Զ., Կարախանյան Գ. Զ.

Անանիա Շիրակացին և նրա «Քննիկոն»-ը // Աճեմյան մատենաշար Ա. - Ե., 2002. - էջ 37-117:

266. Վարդունեան Գոհար; Թոխաթեան Կարեն

Հայոց լուսարեւային պատկերացումները (ըստ ժայռապատկերների եւ ազգագրական նիւթերի) [Արեգակի նկարագիրը ըստ Անանիա Շիրակացու] // Բազմավեպ. – Վենետիկ, 2002. – ք. 1-4. - էջ 383-407:

2003

267. Սարգսյան Զ.

Անանիա Շիրակացու բնաբանությունը, անտիկ միտքը և քրիստոնեական ուսմունքը: (Հայ փիլիսոփայական պատմությունից) // Գիտական աշխատություններ. – 2003. Պր. II. - էջ 142-159:

2004

268. Անանիա Շիրակացի

Ինքնակենսագրություն: Խոսք երիցս երանելի ուսուցիչ Անանիա Շիրակացու՝ իր կյանքի որպիսության մասին // Գիտելիք. – 2004. – ք. 16. - էջ 9 12. - (Զխամրող էջեր):

269. Գասպարյան Դավիթ

Անանիա Շիրակացի: (7-րդ դար): [Կյանքը և ստեղծագործությունը] // Հայոց լեզու և գրականություն. – 2004. – ք. 5-6. - էջ 6 7:

270. Գասպարյան Դավիթ

Հայ գրականությունը 6 – 9-րդ դարերում: [Նան՝ Անանիա Շիրակացու մասին] // Հայոց լեզու և գրականություն. – 2004.– ք. 5-6. - էջ 2-5:

271. Խանջյան Արտուշ

Անանիա Շիրակացի: [Քանդակագործ Արամ Ղարիբյանի կերտած արձանը 1999թ. Երևանի պետական համալսարանի կենտրոնական

մասնաշենքի մոտ տեղադրվելու մասին] // Խանջյան Արտուշ. Երևանի արձանները. - Ե., 2004. - էջ 28

272. Խանջյան Արտուշ

Անանիա Շիրակացի: (VII դար): Փիլիսոփա, աստղագետ, մաթեմատիկոս: Բարձր մակարդակի հասցրեց ճշգրիտ գիտությունների ուսումնասիրությունը Հայաստանում: [Քանդակագործ Գրիգոր Բադալյանի կերտած արձանը 1963թ. Մատենադարանի մուտքի մոտ տեղադրվելու մասին] // Խանջյան Արտուշ. Երևանի արձանները. - Ե., 2004. - էջ 27-28:

273. Շիրակացին՝ միջնադարեան հայ գիտնականը (Պատմագիտական): Քաղեց՝ / Ս. Շերիք // Յառաջ. – Փարիզ, 2004. – ք. 20. 916. – 2 ապր. - էջ 3; ք. 20. 917. – 3 ապր. - էջ 3; ք. 20. 919. – 6 ապր. - էջ 2-3:

2005

274. Մխիթարյան Ա. Ա.

Մաշտոցյան ավանդույթները հայ դպրոցում: (Հայ գրերի գյուտի, դպրոցի և դպրության 1600-ամյակի առթիվ): [Նաև՝ 387թ. Հայաստանի առաջին բաժանումից հետո կազմավորված Աղվանք աշխարհագրական նոր վարչատարածքի մասին տեղեկություն Անանիա Շիրակացու «Մատենագրություն»-ից] // Լրաբեր հաս. գիտ. 2005. – ք. 3. - էջ 101-109: Ամփոփ՝ ռուս.:

275. Նանյան Գալուստ

Քարտառերի պուրակում [Բացվեց Անանիա Շիրակացու հուշարձանը] // Հայաստանի Հանրապետ.: - 2005.– ք.198. – 1 նոյեմբ. - էջ 1, 5:

276. Պետրոսյան Սարգիս

Արևի Աստվածը վաղ Ուրարտուի կրոնական քաղաքականության մեջ: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու դերը արևին և տարվան տրված անունների նույնականությանը] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 2005. – ք. 3. - էջ 232-247:

2006

277. Անանիա Շիրակացին՝ Ջավախքի մասին: [«Աշխարհացոյց»-ում Ջավախքին առնչվող հատվածներ և նրանց մեկնաբանությունը] // Ջավախք տեղեկատու. – Պեյրուք, 2006. – ք. 1. - էջ 5:

278. Հայկական խրատանի: [Նաև՝ բանականության մասին: Ասույթ] / Անանիա Շիրակացի // Նալպանտեան Յովսեփ. Լոյս; Ընդհանուր գիտելիքներ. - Ե., 2006. - էջ 177:

279. Հերունի Պարիս Մ.

Հայկ թագավորի օրացույցը: (ՀԲՏ) [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու Հայոց բուն տոմարի ամիսների անունները և համադրումը այժմյան օրացույցի հետ] // Հերունի Պարիս Մ. Հայերը և հնագույն Հայաստանը: (Հիմքերը հայոց). - Ե., 2006. - էջ 42:

280. Մուրադեան Գոհար

Հրատ, Լուսաբեր, Փայլածու, Երևակ, Լուսնթագ [Նաև՝ 11-րդ դարի գիտնական Հովհաննես Սարկավազի խմբագրությամբ և լրացումներով մեզ հասած, ամենայն հավանականությամբ, որպես հեղինակ Անանիա Շիրակացին համարվող «Պատճեն տոմարի» աշխատության մեջ լուսատուների և հինգ մոլորակների մասին հիշատակվելու, Շիրակացու այլ աստղագիտական երկերում ևս հանդիպելու, Պօղոս Աղեքսանդրացու «Նախերգան»-ի հայերեն թարգմանությունը աղբյուր հանդիսանալու մասին] // Հանդես Ամսօրեայ. – Վիեննա, 2006. – ք. 1. – 12. - էջ 2-18:

2007

281. Հայրապետյան Թամար

Տոմարական և աստղաբաշխական պատկերացումները հայ ժողովրդական հեքիաթներում [Նաև՝ ըստ Անանիա Շիրակացու, Արեգակի, Լուսնի, մոլորակների ճանապարհները համաստեղություններով անցնելու, գիշերվա և ցերեկվա տևողությունները, տարվա եղանակները դրանցով պայմանավորվելու մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 2007. – ք. 2. - էջ 257-272:

282. Յորժամ ուսանի արուեստ իմաստութեան, տարակուսեալ հայցի յԱստոծոյ վասն արեգականնս [ասուր] // Մայր ցուցակ ձեռագրաց Մաշտոցի անուան մատենադարանի; հտ. Գ. - Ե., 2007.- 663 էջ:

283. Սաֆարյան Գրիգոր

Անանիա Շիրակացի [Մեծ մաթեմատիկոսին նվիրված Երևանի Պ.Յավորովի անվան թ. 131 միջնակարգ դպրոցի մաթեմատիկայի խմբակի ներկայացումը] // Սաֆարյան Գրիգոր. Թվերը կառավարում են աշխարհը. - Ե., 2007. - էջ 43-50:

284. Սվազյան Հենրիկ

[Նաև՝ 2005թ. Է.Լ. Դանիելյանը իր «Գանձասարի պատմություն» մենագրության մեջ Անանիա Շիրակացու «Աշխարհացոյց»-ում Ուտիք և Արցախ նահանգները Մեծ Հայքից իլվելու և Աղվանքին տրվելու մինչ օրս կասկած չհարուցող փաստը վերանայելու փորձի մասին] // Պատմա-բանասիր. հանդես. – 2007. – թ. 3. - էջ 236-245:

285. Ստեփանյան Հասմիկ

Անանիա Շիրակացի [Մեծ փիլիսոփան, մաթեմատիկոսը, նաև հոգևոր երգերի հեղինակ] // Արվեստ և ժամանակ. Հայացք Գյումրուց. – 2007. – թ. 2. - էջ 13-15:

2010

286. Դանիելյան Էդուարդ

Հայաստանի ամբողջականության և անկախության վերականգնումը VII դարի երկրորդ կեսին: [Նաև՝ Անանիա Շիրակացու տիեզերական ու բնափիլիսոփայական մտքի նվաճումների և Անաստաս կաթողիկոսի հանձնարարությամբ անշարժ տոմար կազմելու մասին] // Շողակն Արարատյան. – 2010. – թ. 23. - դեկտ. Ա. - էջ. 5; 2011. – թ. 4. - փետր. Բ. - էջ 3:

2011

287. Անանիա Շիրակացիի 1400-ամեակը՝ ԻԻՆԵՍՔՕ – 2012- ի յիշարժան տարեթիւերու մեջ // Մարմարա. – Ստամբուլ, 2011. – թ. – 9558. - 20 ապրիլի. - էջ 1-2:

2012

288. Այս տարի կը նշուի Անանիա Շիրակացիի 1400 ամեակը: [Միջ-նադարյան հայտնի գիտնական, աստղագետ] // Մարմարա - Ստամբուլ, 2012 – ք. 9893. – 24 մայիսի. - էջ 4:

289. Անանիա Շիրակացու 1400-ամյակը Հայաստանում կնշվի սեպտեմբերից [ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն իր 2012 թվականի տոնակատարությունների ցանկում նաև Անանիա Շիրակացու 1400-ամյակը ներառելու մասին] // Հայաստ. Հանրապետ. – 2012. – ք. – 141. – 27 հուլիսի. - էջ 1:

290. Արզումանեան Յարութիւն; Սվաճեան Պերճ

Անանիա Շիրակացի (610 - 685): [1400-ամյակի առթիվ]. – ժամակ. – Ստամբուլ, 2012. – ք. 9762. – 15 մարտի. - էջ 3:

291. Արզումանեան Յարութիւն; Սվաճեան Պերճ

Անանիա Շիրակացի (610 - 685): [1400-ամյակի առթիվ] // Արեւ. Կահիրե, 2012. – ք. 25990. – 27 մարտի. - էջ 3, 4:

292. Համամճեան Մարինա

Անանիա Շիրակացիի 1400-ամեակը՝ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի նշանակալից տարեդարձներու ցանկին մէջ: [Միջնադարի հայ մեծ գիտնական, ճշգրիտ գիտությունների և բնագիտության հիմնադիր] // Ազգակ. - Բեյրութ, 2012. – ք. 126. – 8 օգոստ. - էջ 6:

293. Հովհաննիսյան Արթուր

Գոնե կարողանանք պահպանել մեր գիտությունը [ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կողմից տարվա կարևորագույն իրադարձություն ճանաչված Անանիա Շիրակացու 1400-ամյակին նվիրված միջոցառումների շուրջ «Արմատ» մամուլի ակումբը Հայկական աստղագիտական ընկերության համանախագահ Արեգ Միքայելյանին հանդիպման հրավիրելու մասին] // Հայացք. – 2012. – ք. 122. – 27 հուլիսի. - էջ 4:

294. Ղորխնազյան Վաղարշակ

Լռեցիմ, որ խոսել է աստղերի հետ [Նաև՝ գիտության վաստակավոր գործիչ Բենիկ Թումանյանը Անանիա Շիրակացու գիտական ժառանգության գնահատման ասպարեզում նոր խոսք ասելու մասին] //Հայաստան.- 2012.- ք.18.- 22-29 նոյեմբ.- էջ 8:

295. Մասնակցեցին գիտաժողովին [Ջայ մեծ մտածող, բնագետ, մաթեմատիկոս Անանիա Շիրակացու ծննդյան 1400-ամյակին նվիրված միջազգային գիտաժողովի մասին] // Մանկավարժական համալսարան. – 2012. – ք. 16. – 31 հոկտ. - էջ 3:

296. Մարտիրոսյան Քրիստինե

Պատմաաստղագիտական գիտաժողով՝ նվիրված Անանիա Շիրակացու 1400-ամյակին // Ջայաստանի գրուցակից. – 2012. – ք. 41. – 23 – 30 նոյեմբ. - էջ 15:

297. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ում հաստատվել են Ջայաստանի ներկայացրած հորեյլանները [2011թ. ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կենտրոնակայանում, 36-րդ գլխ. կոնֆերանսի ընթացքում հաստատվել է 2012թ. հորեյլանական տարեդարձի և իրադարձությունների ցանկում հայոց գրերի ստեղծող Մեսրոպ Մաշտոցի ծննդյան 1650, բանաստեղծ, երաժիշտ Սայաթ-Նովայի ծննդյան 300, հայկական առաջին տպագիր գրքի 500, գիտնական Անանիա Շիրակացու 1400-ամյակները ընդգրկվելու մասին] // Գիտություն. – 2012. – ք. 1. – հունվ. - էջ 3:

298. Տեղի է ունեցել Անանիա Շիրակացու 1400-ամյակին նվիրված միջոցառումների իրականացման հանձնաժողովի նիստը [վարչապետ Տիգրան Սարգսյանի նախագահությամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գեվորգյան հոգեվոր ճեմարանում]: (Ներգրավել նաև հանրությանը) // Ջայաստ. Ջանրապետ. – 2012. – ք. 205. – 8 նոյեմբ. — էջ 1. – նկ.:

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻՆ ԱՅԼԱԼԵԶՈՒ ԳՐԲԵՐՈՒՄ

1918

299. Вопросы и рѣшенія вардапета Ананіи Ширакаца армянско-го математика VII вѣка = Յարձգսի հարցման և լուծման երկու երանե-ալ Անանիայի Վարդապետի Շիրակացույ / издалъ и перевелъ: І. А. Орбели. – Петроградъ, Типографія Россіиской академіи науки, 1918. – 80.

Содерж.: Предисловіе / Іосифъ Орбели; Разночтенія; Вопросы и рѣше-нія; Примъчанія и Указатели ; Примъчанія; Указатели; Отъ наборщика.

1954

300. Депман И.

Рассказы о математике: Дополн. и исправл. изд – е. – Л., Гос. изд – во детск. лит. мин. просвещ. РСФСР, 1954. – 144 с.

Из содерж.: Математика у народов нашей родины; Математика у армян [О трудах великого математика, астронома, географа Анания Ширакаци] (см. с. 20 - 23).

1956

301. Историко-астрономические исследования. Выпуск II / Ответств. ред. П.Г.Куликовский; И.Е. Рахлин. – М., Гос. изд-во технико-теоретической литературы, 1956. – 420 с. - (Избранная библиография литературы по истории астрономии, вышедшей в СССР и в других странах в 1954 и 1955гг., Указатель имен).

Из содерж.: Об астрономических работах Анания Ширакаци / Г.А. Абрамян, Б.Е. Туманян (см. с. 239-246).

1959

302. Депман И.

История арифметики. Пособие для учителей. – М., Гос. уч. – педагог. изд.-во мин. просвещ. РСФСР, 1959.– 424 с.

Из содерж. Действия над целыми числами: арифметические таблицы. [Также: О таблицах Анания Ширакаци]; Обоснование арифметических действий в школьных учебниках. [Также: Об учебнике Анания Ширакаци]; Практические правила в учебниках арифметики: задачи на пропорциональное деление. [Также: о задачах Ширакаци]; Арифметические забавы и занимательные задачи в учебниках арифметики: Занимательные задачи: Шахматная задача. [Также: о сборнике задач Анания Ширакаци].

1962

303. Анания Ширакаци

Космография = Տիեզերագիտություն / Пер. с древнеармянского, предисловие и комментарии К.С.Тер-Давтян, С.С.Аревшатяна. – (Инст. древн. рукописей им. Маштоца при Совете Мин. Арм. ССР) «Матенадаран». – Ереван, АН Арм. ССР, 1962. – 128 с.

1966

304. История отечественной математики: В четырех томах: Том 1, С древнейших времен до конца XVIII в. – иев, АН СССР; АН УССР, 1966. – 492 с.

Из содерж.: Гл. XII Развитие математических знаний в Закавказье: Математика в Армении. [О трудах известного энциклопедиста VII в. Анания Ширакаци] (см.с. 443 - 445).

1970

305. Абрамян А.Г., Петросян Г.Б.

Анания Ширакаци = Անանիա Շիրակացի / Ред.: В. . Чалоян. – Ер., Ерев. гос. унив., 1970. – 176 с.

Содерж.: Предисловие; Армения в IV-VII веках; Жизнь и деятельность Анания Ширакаци; Труды по математике; космография; Календарные труды; География («Ашхарацуйц»); Исторические труды; Краткая библиография [на арм., русск., ин. яз.]

Չրախոս. Շահխաթունի Գ.; Ուշագրավ աշխատություն //Բանվոր. – Լենին-գիվան, 1971. – ք. 58. – 11 մարտի - էջ 3:

1973

306. Апресян Г.

Из истории армянской мысли. нига I / Под ред. докт. фил. наук профессора С.К.Дароняна. – Ереван, Изд-во Айастан, 1973. – 292с.

Из содерж.: Толкование искусства и его функций; Общая и частная классификация видов искусства. [О трудах Анания Ширакаци] (с. 79-80; 91).

1977

307. Тагмизян Н.К.

Теория музыки в древней Армении = Երաժշտութիւնի տեսութիւնը ևր հիմն Հայաստանի մէջ / Отв. ред. Л.М.Сарян; «Матенадаран» ин.-т др. рукоп. им.Маштоца при Сов. Мин. Арм.ССР. – Ер.; Изд.-во АН Арм. ССР, 1977.

Из содерж.: Гл. I: Краткий обзор музыкально-исторического процесса. [Также: упоминание имени Анания Ширакаци в числе поэтов-музыкантов, творивших в области армянского духовного песнетворчества]; Гл. II: Эволюция музыкально-эстетических воззрений. [Также: о старинной календарной работе, возможно принадлежавшей перу Анания Ширакаци]; Гл. III Научная теория: о натуральном строе: [Также: о таблице полигональных чисел Анания Ширакаци]; Гл. V Музыка и художественное слово: Гимнодия. [Упоминание имени Анания Ширакаци].

1978

308. Даниелян Э.Л.

Армянские космографические труды VII века о строении Вселенной. – Ер., Изд-во АН Арм ССР, 1978. – 122с.

Гл. 1. Космографические воззрения, выраженные в «Космографии».

Гл. 2. Космографические воззрения, выраженные в «Ашхарацуйце».

1980

309. Культура раннефеодальной Армении (IV – VII вв.) / АН Арм. ССР. Ин-т истории; Отв. ред. С.Т.Еремян; Ред. С.С.Аревшатян, Э.Л. Даниелян. – Ер., Изд-во АН Арм. ССР, 1980. – 532с.

Из содерж.: Анания Ширакаци; Естественнонаучные воззрения: Космография; Календарь; Медицина. [О трудах Анания Ширакаци].

1984

310. Культура Византии. IV – первая половина VII в. / Ан СССР. Ин-т всеобщей истории; Отв.ред. З.В.Удальцова. – М., Изд-во Наука, 1984. – 728с.

Из содерж.: Развитие географической мысли [Так же; О трудах Анания Ширакаци] (с. 432-466).

1991

311. Мирумян К.А.

Становление естественно-научной мысли в Армении [Отв.ред. С.С.Аревшатын]; АН Арм. Ин-т философии и права. Ер., Изд-во АН Арм., 1991. – 260 с.

Из содерж.: Естественнонаучное мировоззрение Анания Ширакаци: Теоретическое и методологическое обоснование «Науки о природе»; Учение об элементах; Учение о строении Вселенной; Астрономические взгляды. Учение о небесных светилах и поясах; Метеорологические взгляды (с. 169 - 223).

1957

316. xàèi yí Ā.K.

Āncāncāi í í í áo-í ú á āi cōāi èy Āi ái èè Øèðàèàèè // Ācçāi cèèñèè àðāi áí í èè ò
12. - Ì ., 1957. - ñ. 156-171.

1959

317. Í í àāy cāi cā í Øèðàèàèè: [Í ě èā «Āi ái èy Øèðàèàèè» āuī òu áí í í é

èçā.-āi ì Āéi àðāò] // Ēi ì ì ói èñò. - 1959. - N 29. - 4 ô āāðàèy. - ñ. 4.

1972

318. Āàèè è Kèi

Ācā cāi í ú ā rāi áí á [cācāi ĩ ñ -éi ái èyō yōcāè, yí cèèñi āāñā, cōñi áāz āā ó-áí ā
Āi ái èy Øèðàèàèè, cōāi yū ècñy ā Ì àcāi āāðāi ā] . (1972 - ā ā ě èā) // Қрптерп
узгумрп. - 1972. - р. 5. - 15 úwпгп. - тг 3:

319. Āāñ rñ ĀĀ.

Ācèò ì àcè-āñcā cāáèèò ì è çāi èi àcāèñi ú á çāā-è Āi ái èy Øèðàèàèè // Āi ĩ ði ñū
èññi ðèè āñcāñcāi çí ái èy è cāñi èèè. - 1972. - āuī . 1. - ñ 32-34.

320. Ōā-ōi yí Āèñāi

Ki ði cāi í á Āi ái èè Øèðàèàèè: (i -āðè) / Ā. Ē. Ñcāi ái yí . - Ēècāðācōñi ày Āñi ái èy.
- 1972. - N 8. - ñ. 57-68.

1975

321. Āāāyí Ì áí óé

Āi ái èy Øèðàèàèè. Āāñi áéi āāò èy è áéi āāò èy // Āāāyí Ì áí óé Ēññi ðèy
āðāi āāò yí ñā è èècāðācōñi. - Āð, Ēçā.-āi Āi Āñi . ÑÑÑ, 1975. - ñ 210-217.

322. Ì cāāyí ĩ . Ì .

Ōññi í ěi āy ñèñcāi èāñ ñ-èñcāi èé ĩ ĩ àñi yí ñāi èññi -í èññi «Yðā ĩ ĩ ð.Ō».
[Ōcācāi ĩ cāñi èñcāi Āi ái èy Øèðàèàèè, ñ āāðāi áé āāðāi āāñ ĩ cèèñcāi ñā è yçā] // Āññi èè
í áu āñcāi í ú ðí àcè = Лрптерп һуу. qпн. - Ы., 1975. - р. 10. - һплун. - тг 77-
94. - (ðāçñi yí áāñi .yç).

1976

323. **Ārī ēēī ā Բ .**

Ārī çp áeā ēñā rñāi -ēñēcāēū í ā. Ī Ārī áí ēý Øēðāēāōē ē āā çāā-í ēā. Çāēā í
 í āð. àēā. Ē.Ī ðāāēē] // Çí áí èā - ñēēā. - 1976. - N 9 - ñ. 47 - 48 ñ., èē.

1979

324. **Ì àcāāi rñí Ā.**

Çāāāēā «Ēí í ēē í ā» Ārī áí ēý Øēðāēāōē: [Āāñāāā ē ð. Ē.Āçōī yí ā ñ ēāí ā. ēñō.
 í áóē Ā. Ī àcāāi rñí í í, áí āñø áí çí à-ēcāēū úē āēēāā ā eçō-áí èā í āñēāāēý]
 //Ēí í ñí í ēāð. - 1979. - N 122. - 13 í èā - ñ.4

1980

325. **Ā ñāðēē «í ài yō ēēē āðí yí rñé í ēñū áí í rñē»** [«Ēçāçāí í úā cōcāū»

Ārī áí ēý Øēðāēāōē]. (Ēçí āñyōā áí āñyō) // Ēēcāðācōçōí āy Āðí áí ēý. - 1980. - N 5. -
 ñ111

326. **Ēí ðāāí í ā Ē.**

Ēçāçāí í úā cōcāū Ārī áí ēý Øēðāēāōē [āūí cū áí í úā ā ñāð ēçā-āí í «Ñí āācāēāí
 āñí õ»] // Ēí í í óí ēñō - 1980. - N 81. - 4 āí ð. - ñ. 4

1954

327. **Burdian H.** Anania Shirakatzi. [The Armenian Scientist of the 17
 century] // Armenian Review.- Boston, 1954.- Vol. 7.- N 3-27.- Autumn.-
 p.43-50

1964

328. Berberian H. Autobiographie d'Anania Sirakaci. // Rev. des etudes Armeniennes.- Paris, 1964.- t.I.- p.189-194.

1967

329. Hewsenian, Robert. The geography of Anania of Shirak. "Ararat", N.Y, 1967, vol. VIII, N 1, p. 21-24.

1983

330. Anania Shiragatsi. Por nuestra salvacion// Armenia a traves de sus poetas: Desde el sig: lo v hasta nueros dias/ Selec. de los poesias y trad. del armenio por: Jorge Sarafian.- Buenos Aires, 1983.- p. 30.

1986

331. Das fruhe Mittelalter: Mesrop Maschtoz, Mowses Chortenazi, Ananija Schirakazi/ Zeichung: Harutjun Samueljan// Arm. heute.- Jerewan, 1986.- N.3.- SS. 17-20, ill.

332. The Early middle ages. Mesrop Mashtots, Movses Khorenatsi, Anania Shirakatsi./ Apainting by Haroutyun Samuelian.// Armenia today.- Yerevan.- 1986.- N.3.- p.17-20, ill.

1987

333. L'Alto medioevo: Mesrop Mashtoz,; Movses Chorenazi; Anania Shirakazi// Armenia oggi.- Erevan, 1987.- pp. 21-25, ill.

2004

334. Shirakatsi Anania. Autobiography: Written by the abundantly blessed Teacher. A.Shirakatsi about his life. //Kitelik/ Knowledge.- Yerevan, 2004.- N.16.- p.9-11.

ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

Ա

- Արգարյան Գ.Վ. – հեղ. – 36, 37, 161, 173, 174, 181, 232
- Արեղյան Մանուկ – հեղ. – 35, 106, 107
- Արրահամյան Աշոտ, Արրահամյան Ա. Գ. – հեղ., թարգմ., աղբյուրագետ – 3, 4, 5, 16, 17, 18, 19, 22, 30, 32, 45, 97, 98, 101, 108, 110, 112, 116, 120, 128, 138, 143, 146, 149, 153, 157, 158, 167, 169, 170, 171, 189, 196, 218
- Արրահամյան Ռ. Ա. – 24
- Աղամեան Մանուկ – հեղ. – 222
- Աղամյան Ա. Դ. – հեղ. – 182
- Աղոնց Նիկողայոս – հեղ. – 262
- Ազատյան Թ. – հեղ. – 129
- Ազոռյան Լևոն – հեղ. – 211
- Ալեքսանդրոպուլուս Միցոս – հեղ. – 72, 227, 228
- Ալիշան Ղևոնդ – հեղ. – 67, 75, 76, 81
- Ակիեմեան Դ.Ն. – հեղ. – 89, 95, 117, 133
- Աղայան Է. Բ. – թարգմ., խմբ. – 5
- Աղայեան Յակոբ – քաղեց – 223
- Աղաւնունի Սկրտիչ եպս. – հեղ. – 92
- Աճառյան Դ. – հեղ., խմբ. – 3
- Ամիրդովլաթ Ամասիացի – նրա մասին – 25
- Ամանիա Շիրակացի, Ամանիա Շիրակունի – հեղ., նրա մասին – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 67, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299
- Ամանիկեան Մ. Յ. – հեղ. – 91
- Ամասյան Դակոբ – հեղ. – 140
- Ամաստաս կաթողիկոս – նրա մասին – 7, 78, 191, 286
- Անդրիաս Բյուզանդացի – նրա մասին – 38
- Անթարեան Փ. – կազմ. – 44, 53, 55, 56,
- Առաքել Սյունեցի – նրա մասին
- Առաքելյան Առաքել Գ. – հեղ., խմբ., – 22, 26, 130
- Առաքելյան Վ.Դ. – հեղ. – 218
- Ասողիկ – նրա մասին – 78
- Ասլանյան Սկրտիչ – հեղ. – 263

Աւգերեան Յարութիւն – հեղ. – 8
Ավետիսյան Կառլեն – հեղ. – 48, 251, 252
Աւրբելի Յ. – տե՛ս – Օրբելի Յովսէփ
Արատոս Սողացի – նրա մասին – 37, 154, 181
Արտաշես Ա. – նրա մասին – 241
Արզումանեան Յարութիւն – հեղ. – 290, 291
Արիստոտել – նրա մասին – 85, 87, 175
Արշակ Յակոբեանց եւ ընկ. – տպագրիչ – 12
Արշակունյաց տոհմ – նրա մասին – 9
Արևշատյան Սեն – պատ. խմբ., փիլիսոփա, ուսումնասիր. – 30, 42, 224

Բ

Բաղայան Գրիգոր – քանդակագործ – 272
Բակշի Կիմ – հեղ. – 213
Բահաթրյան Բ. – հեղ. – 90
Բարթիկյան Հրաչ – հեղ. – 154, 166, 174, 219
Բարսեղ Կեսարացի – հեղ. – 37, 43, 179, 194
Բրուտեան Գրիգոր - հեղ. – 49, 249, 253, 254, 255

Գ

Գաբրիելյան Հենրի – հեղ. – 23, 25, Գանին ժ. – հեղ. – 172
Գասպարյան Դավիթ – հեղ. – 269, 270
Գեւորգ տոմարագետ – 49
Գեորգ Սանոյեանց – տպագրիչ - 13
Գյուլբուրաղյան Ա.Վ. - հեղ. – 184
Գյուլեսերյան Բ. – տե՛ս Կիլիսերեան Բաբգէն
Գրիգոր /լուս./ - նրա մասին
Գրիգոր Մագիստրոս - հեղ., նրա մասին – 13, 17, 25, 27, 40, 58, 118, 246
Գրիգոր Միայնակեցի – 19
Գրիգոր Նարեկացի – նրա մասին –

25, 91

Գրիգոր Տաթևացի – նրա մասին – 40
Գրիգորյան Զ. – խմբ. – 33, 34
Գրիչ – գրախոս. – 1
Գուտշմիտ – նրա կարծիքը – 15

Դ

Դանիելյան Էդուարդ Լ. – հեղ. – 51, 175, 284, 286
Դավիթ Ամհաղթ – հեղ., նրա մասին – 40, 42, 133

Դաւիթ Հարքացի – նրա մասին – 133
Դավիթիանի Արչիլ – հեղ. – 200
Դեպման Ի.Յա. – հրատ. – 139, 215
Դեպման Ն. – հեղ. – 262
Դերիկյան Գ.Խ . – խմբ. – 42
Դերիկյան Վ. – խմբ. – 53, 55, 56, 57
Դոլուխանյան Աելիտա – հեղ. – 58
Դրյուբին Վ. – հեղ. – 201
Դուրեան Ե.Վ. – հեղ. – 69

Ե

Եգանեան Օնիկ – կազմ. – 44, 53, 55, 57
Եգանյան Ա. Մ. - հեղ. – 29, 135, 150
Եղիշե – նրա մասին – 117, 245
Եպիփան Կիպրացի – 8
Եւկլիդէյ – նրա մասին – 96
Երեմյան Սուրեն – հեղ. – 30, 169, 185, 233
Երեմյան Ստ. - խմբ. - 51
Երեմյան Նվարդ - հեղ. – 204

Զ

Զամինեան Աբրահամ – հեղ. – 84
Զարպիանալեան Գարեգին – հեղ. – 74
Զաքարիա կաթողիկոս – 17
Զաքարյան Ա. Հ. – հեղ. – 230
Զէյթունեան Ա. – կազմ. – 44, 53

Է

Էյնաթյան Զ.Ա. – հեղ. – 203, 234

Էվկլիդես – նրա մասին – 27

Թ

Թահմիզյան Ն. – հեղ. – 147, 189, 229

Թեոդորոս Քոթենաւոր – 7

Թղթակից – հեղ. – 186

Թղխաթեան Կարէն – հեղ. – 266

Թոսունյան Գ. Բ. հեղ. – 247□

Թորոսեան Յովհ. Վ. – հեղ. – 65, 70

Թումանյան Բ. Ե. – հեղ. – 24, 38, 39, 45, 47, 138, 168, 176, 177, 187, 197, 205, 294

Թումանյան Թ. Յ. – հեղ. – 110

Լ

Լազարյան Յուսիկ քին. հեղ. – 235

Լափաճյան Սեդրակ – հեղ. – 131

Լեո [Բաբախանյան Առաքել] – 33, 34

Խ

Խալաթեանց Գրիգոր – հեղ. – 15, 79, 80

Խանջյան Արտուշ – հեղ. – 271, 272

Խաչատրյան Մ.Ս. - հեղ. – 68, 169, 171, 187

Խաչերեան Լ. Գ. – հեղ. – 256

Խաչիկյան Լևոն Ս. – պատ. խմբ. – 27, 178

Խաչկոնց Դ. – հեղ. – 77

Խրլոպյան Գ.Տ. - հեղ. – 31, 136, 141, 142, 162, 163, 164, 264

Կ

Կամսարական իշխաններ – նրանց մասին – 33

Կամսարական Ներսէս – 17

Կարախանյան Գ. Յ. – հեղ. – 265

Կեպլեր Ի. – հեղ. – 258

Կիւլէտերեան Բաբգէն վարդապետ – հեղ. – 83, 103

Կիրակոս Գանձակեցի – հեղ. – 148, 200

Կլավդիո Պտղոմեոս – նրա մասին – 206

Կոնիբիր պր. – թարգմ., հրատարակիչ – 72, 73

Կոստանդյանց Կ. – հեղ. – 13

Յ

Յակոբ Ղրիմեցի – նրա մասին – 203

Յակոբյան Գ. Ա. – հեղ. – 214

Յակոբյան Թ.Խ. - հեղ. – 24, 28, 125, 134, 169

Յակոբյան Յրավարդ - խմբ. – 58

Յակոբյան Սելսիմե - հեղ. – 258

Յամամճեան Սարիմա - հեղ. – 292

Յայրապետյան Թամար – հեղ. – 281

Յայրապետյան Սրբուհի – հեղ. – 46, 105

Յարությունյան Բ.Յ. - հեղ. – 52

Յերունի Պարիս – հեղ. – 279

Յեքեքյան Ռ. Վ. - հեղ. - 190

Յիպողիտոս Բոստրացի – նրա մասին – 80, 206

Յովհաննէս Իմաստասեր – նրա մասին – 22

Յովհաննէս կաթողիկոս Դրասխանակերտցի հեղ. – 247

Յովհաննէս Սարկավազ - հեղ., նրա մասին – 27, 110, 111, 255, 280, 293

Յովհաննիսյան Արթուր – հեղ. – 293

Յովսէփյան Լիլիթ – հեղ. – 58

Յրաչյան Մ. - գրախոս. – 5, 215

Ղ

Ղազարյան Կ. Ս. – հեղ. – 188, 190, 197

Ղազարյան Մ. Ա. – խմբ. – 47

Ղազարոսեան Ա. – խմբ. – 55, 56, 57

Ղարիբյան Արամ - քանդակագործ – 271

Ղեւոնդ Երեց – նրա մասին - 89

Ղորխմազյան Վաղարշակ - 294

Ս

Սադոյան Արշակ – հեղ. – 75, 261, 262

Սաթեւոսեան Արտաշէս, Սաթևոսյան

Ա. Ս. – խմբ., հեղ. – 41, 49, 191, 192, 206, 207, 211, 220, 236, 240, 246
 Սալխասյանց Ստեփան – հեղ. – 230, 250
 Սանանդյան Հակոբ - հեղ. – 14, 15, 17, 85, 86, 87, 88, 94, 121, 187
 Սանդիկեան Ա. – հեղ. – 64
 Սատթետու Ուռհայեցի – նրա մասին – 200
 Սարկվարտ – 15
 Սարտիրոսյան Հ. Հ. – հեղ. – 239
 Սարտիրոսյան Քրիստինե - հեղ. - 296
 Սելիք-Բախշյան Ստ. – խմբ. – 24, 38, 138
 Սեսրոպ Մաշտոց – նրա մասին – 297
 Մծիկ Հանս Ֆոն - ուսումնասիր. – 93, 94
 Սիրզոյան Լ.Վ. – խմբ. – 45, 230
 Սիրզոյան Հրաչյա - հեղ. - 224
 Սիրումյան Կառլեն – հեղ. – 50, 259
 Սիքայել եպս. Աջապահյան – Շիրակի թեմի առաջնորդ - 54
 Սիքայելյան Արեգ - 293
 Սիքայելեան Վ. – հեղ. – 144, 145
 Մխիթար Գոշ – նրա մասին – 88
 Մխիթարյան Ա. Մ. – հեղ. – 274
 Մկրյան Մ.Ս. – հեղ. – 198
 Մնացականյան Ա. Շ. – հեղ., խմբ. – 21, 44, 53
 Մովսես Խորենացի – նրա մասին – 8, 15, 17, 51, 78, 89, 90, 93, 250
 Մովսես կաթողիկոս – 6
 Մովսես Սիւնեցի – 7
 Մովսիսյան Աբ. – հեղ. – 103, 104
 Մովսիսյան Արտակ – հեղ. – 102, 243
 Մուրադեան Գոհար – հեղ. – 280
 Մուրադյան Գուրգեն – հեղ. – 118
 Մուրադյան Կիմ - աշխատասիր. – 43
 Մուրադյան Կ. Մ. – հեղ. – 179, 194, 195
 Մուրադյան Ա. – հեղ. – 159

Յ

Յակովբեան Արշակ – տպագր. – 12
 Յավորով Պ. – նրա մասին – 283

Ե

Եազարյան Լիլիթ – հեղ. – 54
 Եալպանտեան Յովսեփ - հեղ. – 278
 Եանյան Գալուստ – հեղ. – 275
 Եավասարոյան Ա. – հեղ. – 137

Շ

Շահէ քիյ Հայրապետյան Տ. – խմբ. – 55, 56, 57
 Շահխաթունի Գ. - գրախոս. – 305
 Շէրիք Ա. – քաղեց – 273
 Շտիկյան Ա. – հեղ. – 165

Չ

Չալոյան Վ. Կ. – հեղ. – 40, 155
 Չամչյան Սիքայել – հեղ. – 7, 231

Պ

Պաղտասար Դպիր – հեղ. – 6
 Պապպոս Աղեքսանդրացի – նրա մասին – 46, 206
 Պատկանյան Ք. – կարծիք., նրա մասին, հրատարակիչ, թարգմ. – 15, 64, 165
 Պարսումյան Պ. – հեղ. – 114
 Պետրոս Գետադարձ կաթողիկոս – նրա մասին – 58
 Պետրոսյան Գ. Բ. – հեղ., թարգմ. - 5, 27, 109, 110, 111, 180, 187, 208, 216, 218, 220, 221, 225, 233
 Պետրոսյան Սարգիս - հեղ. – 276
 Պիետրո Վալվազհամի – տպագրիչ – 7
 Պիիռոն Իմաստակի – նրա մասին – 42
 Պիվազյան Է. Ս. – խմբ. – 35
 Պյութագորաս – նրա մասին – 83
 Պողոսյան Վ. – խմբ. – 50
 Պօղոս Աղեքսանդրացի – նրա մասին – 46, 280

Ս

Սաաթճեան Եշան Պ. – հեղ. – 152, 160

Սահակեան Յ.Կ.Տ. – հեղ. – 81

Սահակյան Պարույր – հեղ. – 58

Սամվել Անեցի - նրա մասին - 120

Սայաթ-Նովա - նրա մասին – 297

Սարգիսեան Յ. Բ. - հեղ. – 11

Սարգսյան Ա. - գրախոս. – 24

Սարգսյան Յ. – հեղ. – 267

Սարգսյան Տիգրան - նրա մասին - 298

Սարուխանյան Ա. – հեղ. - 156

Սաֆարյան Գրիգոր – հեղ. – 283

Սեմյոնով Լ., Սիմյոնով Լ. . – հեղ., գրախոս. – 19, 119, 122, 123, 124, 126, 127, 132

Սեյրանյան Պ. - հեղ. – 20

Սեն.Մարտեն – կարծիք. – 15

Սենոտ -Կրուա - կարծիք. – 15

Սեքուլայ Յ.Օ. – հեղ. – 115

Սիմոնյան Կարեն - հեղ. – 226

Սկորոխոդով Ի. Ն. – տպագրիչ - 9

Սվազյան Յենրիկ Ա. – հեղ. – 241, 284

Սվաճեան Պերճ - հեղ. – 290, 291

Ստեփանյան Յասմիկ – հեղ. – 285

Ստեփանոս Տարոնեցի Ասողական – հեղ. – 9, 45, 168, 236

Սուքիասեան Կ. – 56

Սուքոյան – հրատ. – 17

Վ

Վահագն Վիշապաքաղ - դից. – 46

Վարդանյան Արտակ – խմբ. – 54

Վարդանյան Ն. – հեղ. – 217

Վարդանյան Ռ. Յ. – հեղ. – 238, 265

Վարդումեան Գոհար – հեղ. – 266

Տ

Տեր-Սկրտչեան Գալուստ, Տեր-Սկրտչյան Գալուստ – հեղ., հրատ. – 10, 26, 66, 71, 87, 173, 182, 230

Տեր-Պետրոսյան Լևոն – հեղ. – 245

Տ.Տ. Սկրտիչի Ա. Վեհափառ եւ սրբագնազույն կաթողիկոսի Ամենայն Յայոց – նրա հրամանով – 10

Տյուքիկոս – նրա մասին – 62, 95, 227, 228

Տվորաչեք Մարիա հեղ. – 209

Ու

Ումառյան Ա. Յ. – 242

Փ

Փափագեան Վ. – հեղ. – 12

Ք

Քալանթարյան ժենյա - հեղ. – 237

Քասունի Եղիա Ա. – հեղ. – 96

Քեօշկերեան Ա. – կազմ. – 53, 56

Քեօտեան Յ. –խմբ. – 55, 56, 57

Քըմփան Թ. Ֆլորիքա – հեղ., նրա մասին – 209, 210, 217

Քյուրտյան Յ. - գրախոս. – 31

Օ

Օդաբաշյան Ա.Ա. – հեղ. – 193,

Օրբելի Յ. – հեղ. – 2, 201, 260

Ֆ

Ֆերիարեան Ե. Պետրոս – հեղ. – 82

А
Абегян Манук – авт. - 321
Абрамян А. Г. – авт. – 4, 301, 305, 312
Азроян Л. - кор. – 324
Анания Ширакати – авт., о нем – 4, 50,
299, 300, 301, 302, 303, 304, 305,
306, 307, 308, 309, 310, 311, 312,
313, 314, 315, 316, 317, 318, 319,
320, 321, 322, 323. 324, 325, 326

Апресян Г. авт. – 306
Аревшатын С.С. – пер.; ред – 303, 309

Б
Бакши им – авт. – 318

Д
Даниелян Э. Л. – авт.; ред. – 308, 309
Данилов Ю. – авт. – 323
Даронян С.К. – ред. – 306
Депман И. – авт. – 300, 302

Е
Еремян С.Т. - Отв.ред. – 309

К
Коперник Н. - о нем – 45
Корганов К. – авт. – 326
Куликовский П.Г. – отв. ред. – 301

М
Манандян Я.А. – авт. – 314
Матевосян А. – авт. – 324
Мирумян К.А. – авт. – 311
Моисею Хоренской – о нем – 17, 314
Мурадян П.М. – авт. – 322

О
Ованес Имастасер – о нем – 22
Орбели Иосифь – предисл. – 299, 323

П
Патканов – о нем – 314

Петросян Г.Б. – авт. – 305, 319

Р
Рахлин И.Е. – ред. – 301

С
Сарян Л. М. – отв.ред. – 307
Степанян Л. - Пер. - 320

Т
Тагмизян Н. . – авт. – 307
Туманян Б.Е. – авт. – 301
Туманян Т. Г. – авт. – 313
Тер-Давтян К.С. – пер. – 303

У
Удальцова З.В. - Отв.ред. – 310

Х
Хечумян Виген – авт. - 320

Ч
Чалоян В. . - Ред., авт. – 305, 315, 316

А
Anania Shirakatsi – 4, 50 ,327, 328, 329,
330, 331, 332, 333, 334

В
Berberian H. – 328
Burdian H. – 327

Н
Hewsenian Robert – 329

М
Mesrop Maschtoz – 331, 332, 333,
Mowses Chortenazi – 331, 332 ,333

С
Samueljan Harutjun – 331, 332
Sarafian Jorge – 330

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Երկու խոսք	4
Անանիա Շիրակացու գրքերը	6
Անանիա Շիրակացու մասին գրքերում	9
Անանիա Շիրակացին պարբերական մամուլում և ժողովածուներում	29
Անանիա Շիրակացին այլալեզու գրքերում	70
Նաև հոդվածներ պարբերական մամուլում	74
Անվանացանկ	78

ՀՀ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻ

ԿԵՆՍԱՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմող՝ Մատենագիտության և գիտական
հետազոտությունների բաժին
Խմբագիր՝ Օ.ԳՅՈՒԼՈՒՄՅԱՆ
Համակարգչային շարվածքը՝ Ա.ՎԵՐՄԻՇՅԱՆ
Համակարգչային ձևավորումը՝ Ն.ՍԱՄՎԵԼՅԱՆԻ

**Թուղթը՝ օֆսեր: Տպագրությունը՝ օֆսեր:
Ծավալը՝ 5.5 տպ. մանուկ: Չափսը՝ 60x84 1/16:**